

Farmarji za Smitha-Otvoritev komunističnega kongresa

VODITELJI FARMARJEV IZ KORUZNEGA PASA PROTI REPUBLIKANSKEMU FARMARSKEMU PROGRAMU. — NA SEJI KOMITEJA SE JE GOVORIL V PRIOLOG DEMOKRATSKE STRANKE.

Des Moines, Ia. — V ponedeljek zvečer so imeli sejo voditelji farmarjev v koruznem pasu, na kateri so bili vse navprek proti republikanskemu farmarskemu programu in priporočali program, ki je bil spejet na demokratski konvenciji v Houstonu. Govorniki niso imenovali nobenega predsedniškega kandidata z imenom, le indirektno so govorili v prilog Al Smitha. Priporočali so farmarjem naj volijo moža, ki je njihov prijatelj. Ker pa so že poprej udrihali po sedanjih administracijah in povedali, da se ta ne bo spremenila če zmagajo pri jesenskih volitvah republikanci, je torej jasno, da so namigavali na to, naj volijo Al Smitha.

Resolucija, ki je bila na seji sprejeta je vseskozi zadovoljiva za Al Smitha. Med drugim se glasi: "Z vsjo močjo moramo delovati proti Coolidge-Hooverjevi smernici o industrializaciji Amerike na račun poljedelstva." To je namreč v odgovor na to, ker je Coolidge vetrar McNary-Haugenov predlog.

Na seji v ponedeljek je bilo največ takih, ki spadajo k republikanski stranki, kar je še bolj značilno. Predsednik resolucijskega komiteja je bil Frank W. Murphy iz Minnesote, ki je tudi govoril v Kansas Cityju na republikanski konvenciji, ko so prišli do besede farmarji iz koruznega pasa, ki so se potegovali za manjšinski farmarski program, katerega so republikanci ovrgli.

Predsednik na seji je bil Charles E. Hearst, načelnik farmarskega biroja za Iowo.

Sedma točka v resoluciji sprejeta na seji se glasi: "Farmarji naj podpirajo kandidata, ne glede na stranko, katerih rekordi in obljube pokazujejo, da bodo, če pridejo do mesta, za katera kandidirajo, delovali za agrikulturno gospodarsko pravico.

NAŠLI MLADENICA V NEZAVESTI OD STRAHU.

Pottsville, Pa. — Ljudje so našli ob cesti v nezvesti ležečega 23letnega Louis Karbojkyja. Preveljali so ga v bolnišnico, bili so mnenja, da ga je pičila kača klopotača, katero so našli mrtvo poleg njega. S slabotnim glasom je bolnik, ko je prišel nekoliko k sebi povedal, da ko je šel po poti j začutil nekaj na vratu, ko je z rokami stvar prijel, je spoznal, da je kača. Več se ni spomnil. Zdravniki so ugotovili, da je padel v nezvest od strahu in obenem z rokami umoril kačo, kajti pičila ga ni.

AMERIŠKI PEVCI NA DUNAJU.

Dunaj, Avstrija. — Predstava 30.000 članov raznih pevskih društev, ki se bodo udeležili slavnosti na Dunaju je že prispelo v Avstrijo. Dva posebna vlaka sta pripeljala brooklinski Arion pevski zbor na Dunaj. Program so otvorili že v torek v praterju. Pri otvoritvi je igrala vojaška godba na lok.

TRETJA INTERNACIONALA ZA SVETOVNO REVOLUCIJO.

Šesto zborovanje tretje komunistične internacionale v teku. — Nikolaj Bukharin začasni predsednik. — Ameriška delegacija zastopana.

Moskva, Rusija. — V torek se je otvoril šesti kongres tretje komunistične internacionale, katere predsednik je bil, dokler ga niso izključili in iztirali v pregnanstvo, Gregor Zinovjev. Dovolili so mu, da je lahko pristopil nazaj k stranki, vendar je njegov vpliv zmanjšan, in ni misliti na to, da bi bil izvoljen zopet predsednikom. Začasni predsednik je Nikolaj Bukharin. Zborujejo v isti dvorani, v kateri se je vršila razprava proti osebam, ki so zakrile nesrečo v Donetz rudniku.

Na kongresu bodo razpravljali o raznih točkah, katerih glavna je svetovna revolucija. Tretja komunistična internacionala je še vedno kakor je bila za svetovno revolucijo. Njihovo delo ne bo poprej končano, dokler ne bo ves svet pod diktatorstvom proletariata in dokler ne bo ustanovljena svetovna komun. država. Razpravljali bodo tudi o obrambnem načrtu proti vojnem, katere povzročajo kapitalisti. Dalje o podpiranju revolucijskega gibanja v vseh kolonijah, ki so pod oblastjo imperialističnih držav.

Na kongresu je tudi zastopana ameriška delegacija. Kot uspeh svetovnorevolucijskega programa zaznamujejo od zadnjega kongresa, ki se je vršil leta 1924 revolucijo v Estoniji, v Maroku in Siriji. Dalje generalni štrajk v Angliji, kitajsko revolucijo, izgrede na Dunaju. Zaznamujejo tudi napredek v komunističnih vrstah v Parizu, Berlinu in Varšavi.

MESTO RAZDEJANO PO POTRESU.

Carigrad, Turčija. — V ponedeljek je bilo po potresu uničeno mesto Torbali. Šest oseb je bilo ranjenih, med njimi tudi guverner. O smrtnih žrtvah ne poročajo. Potresne sunke so čutili tudi v Smirni; štiri osebe so zadobile težke poškodbe.

MADJARI POMILOSTILI JETNIKE.

Budimpešta, Madjarsko. — V ponedeljek je bilo na Madjarskem izpuščeno na svobodo nad 5000 jetnikov, ki so bili zaprti radi različnih prestopkov. Te dni je bil izdan tozadevni odlok v parlamentu in postal omenjeni dan pravomočen.

INDIJANSKA TABORIŠČA V MINNEAPOLISU.

Slika nam predstavlja indijanska taborišča ob Minnehaha vodopadu, ko je bila konvencija od Rotary International v Minneapolis. Kot gostje na konvenciji je bilo 34 Indijancev iz Glacier parka.

PREISKAVA O KATASTROFI "ITALIE"

Za gen. Nobila je najbolje, da se s preiskavo takoj prične. — Dvanajst mož še iščejo, med temi tudi Amundsen s tovariši.

Rim, Italija. — V tukajšnjih uradnih krogih se zatrjuje, da se bo v kratkem pričelo z obširno preiskavo o katastrofi polarnega zrakoplova "Italia", ki se je ponesrečil ko se je vračal s pletja nad Severnim tečajem. Trdijo, da je za poveljnika "Italije" generala Nobila najbolje, če se s preiskavo takoj prične. Vest, da je Nobile kot jetnik na parniku "Citta di Milano", ne odgovarja resnici. Resnica je le, da je general preveč bolan, da bi mogel kam iti.

Moskva, Rusija. — Sovjetska reševalna ekspedicija je največ pripomogla, da se je rešilo toliko življenj. Še dvanajst nesrečnejev je, katerih usoda ni znana. Namreč šest mož polarne ekspedicije, ki so s ponesrečenim balonom na ledenem splavu neznankam izginili in druga skupina je kapitan Amundsen s petimi tovariši. — Ruski ledolomilec "Krasin", ki je minuli teden rešil sedem mož, deluje še kar dalje in si prizadeva najti ter rešiti še druge. Sovjetske oblasti so z uspehom zadovoljne in ponosne na to, da je njihov parnik nudil tako izdatno pomoč nesrečnejem.

USODEPOLNA IGRA.

Baltimore, Md. — Irving Cooper star 71 let in devetletni Leroy Bell sta se igrala Indijance. Bell je šel domov in vzel očtov revolver s katerim je oddal strel na "Indijanca", Irving se je smrtno zadet zgrudil na tla.

New York, N. Y. — Državni eksekutivni komitej socialistične stranke je poslal peticijo guvernerju Al Smithu, v kateri je navedeno, naj guverner preišče administracijo župana Walkerja. V newyorški mestni hiši menda nekaj ni v redu.

GIOVANNI GIOLITTI PREMINUL.

Po dolgi bolezni v starosti 85 let je izdihnil. — Bil je proti temu, da bi bila Italija vstopila v vojno in je nasprotoval Mussoliniju.

Cavour, Italija. — Bivši italijanski ministrski predsednik, Giovanni Giolitti je v torek 17. julija preminul. Bolezen ga je mučila dolgo časa, star je bil 85 let. Giolitti je bil petkrat italijanski premier. V političnem življenju je igral vodilno vlogo in si je veliko prizadeval, da bi Italija ne bila šla v vojno. Večkrat pa je s svojo politiko zavozil tako, da je bilo ljudsko mnenje proti njemu. Njegova politična moč je bila tako občutljiva, kakor kakšnega diktatorja.

Ko je izstopil iz kabineta, je še vedno obdržal mesto v poslanski zbornici, ni pa bil več tako aktiven. Ko pa je silil usoda ni znana. Namreč šest mož polarne ekspedicije, ki so s ponesrečenim balonom na ledenem splavu neznankam izginili in druga skupina je kapitan Amundsen s petimi tovariši. — Ruski ledolomilec "Krasin", ki je minuli teden rešil sedem mož, deluje še kar dalje in si prizadeva najti ter rešiti še druge. Sovjetske oblasti so z uspehom zadovoljne in ponosne na to, da je njihov parnik nudil tako izdatno pomoč nesrečnejem.

GEN. OBREGON UMORJEN.

Mladi umetnik ustrelil generala Obregona. — Oddal je na njega pet strelcov. — Napadalec so prijeli. — Napad na vlak.

Mexico City, Mehika. — V torek popoldan je Juan Escapulario, mladi umetnik, ustrelil gen. Alvaro Obregona, no-voizvoljenega mehiškega predsednika. Umetnik je kazal Obregonu svoja slikarska dela, medtem pa je oddal na njega pet strelcov. Napadeni general je bil na mestu mrtve. Napadalec so zaprli.

Ko so par dni pred umorom časniški poročevalci obiskali Obregona, da bi izvedeli od njega kakšno stališče bo zavzel napram katoličanom ko prevzame predsedništvo, je leta-

KRIŽEM SVETA.

Indianapolis, Ind. — Edward E. Spafford, poveljnik od American Legion, bo 28. julija odpotoval iz San Franciscu v Hawaii, kjer bo inspiciral tamošnje American Legion postaje.

Washington, D. C. — Sv. oče je imenoval Rt. Rev. Hugh Ryan-a, rektorjem katoliške univerze, katero mesto je zastopal škof Thomas J. Shahan.

Milwaukee, Wis. — David Bailey iz Jackson, Mich., je za vse svoj denar — 15 centov, kupil strupa in se zastrupil. Vzrok samoumora — beda.

New York, N. Y. — Robert W. Goelet, multimilijonar prosi igralko Louise Groody, naj se drži proč od njegovega sina Ogdena, s katerim se namerava poročiti. Če se bo Ogden poročil proti volji očeta, ne bo deležen njegovih milijonov.

Pittsburgh, Pa. — Bus na katerem je bilo vse polno izletnikov, je v tukajšnji bližini padel preko nasipa; dve osebi sta bili na mestu ubiti, pet najst na ranjenih.

Elizabeth City, N. C. — Dve medeni zaponki in en bakren gumb so našli v pesku v Severni Carolini. Sodijo, da je najdba iz leta 1587, ko je v tukajšnji bližini izginila kolonija John Whita, za katero niso nikoli našli nobenega sledu.

Chicago, Ill. — Theodore Witkowski, star 6 let, se je v bližini doma igral z vžigalicami, vnela se mu je obleka, predno je prišla pomoč, je bil že mrtev.

Galesburg, Ill. — Curtis G. Bates, farmar in župan mesta Cemerov, je ustrelil Chester Burneta in težko ranil njegovega brata Clifforda. Trojica se je sprla radi nekaj drva, katere so pustili delavci ob železniški progi.

Tsingtao, Kitajsko. — 5700 japonskih vojakov, ki so vzdrževali red v šantungskem distriktu, so odpotovali na Japonsko.

Reno, Nev. — Tukaj je preminul zapuščen v revščini in brez prijateljev Arthur A. Borrows — Arthur Salvini, znameniti tenorist. Svojo karijero je začel ko je bil star 18 let. Prepotoval je Evropo, Južno Ameriko in Združene države. Svet je imel tako rekoč pod nogami, kajti bil je velik umetnik. V starosti pa ni imel nikogar v tolažbo.

Boston, Mass. — Nathan Desnatunick, prodajalec sadja je bil v torek v Charlestown jetnišnici usmrčen na električnem stolu, ker je umoril svojo 4 mesece staro hčerko.

rekel, da ostane njegova izjava od leta 1923 in 1926 neizpremenjena. S tem je dal razumeti, da bi preganjal katoličane, kakor jih preganja zdaj predsednik Calles.

Nedavno je obiskala velika skupina kmetov Obregona in mu častila ker je bil izvoljen preda. Ko so se z vlakom vračali so bili na nekem malem kolodvoru napadeni; ena oseba je bila ubita, več pa ranjenih.

Iz Jugoslavije.

RAVNIKAR IZVRŠIL SAMOUMOR. — NAŠLI SO NJEGOVO KNJIGO, V KATERO JE PISAL POSLOVILNA PISMA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zalosten konec burnega življenja.

Pred par tedni je izginil iz Ljubljane 30letni Karel Ravnikar, ki ga je ljubljanska policijska direkcija iskala zaradi suma poverbe 2200 Din. Moža kljub vsemu zasledovanju niso mogli najti. Te dni pa je varnostnim organom prišel v roke dnevnik, ki ga je Karel Ravnikar v noči od 1. na 2. junija pustil na litjskem mostu, kamor ga je položil s svojo športno čepico vred. Oboje je v tistem jutru našel neki čevljarški vajenec, kateremu je bila debela, še precej nepopolna knjiga vseč in jo je vzel s seboj, da bi jo vporabljal za svoje pisanje. Šele te dni je njegov mojster po naključju našel knjigo, jo pregledal in nato izročil varnostnim organom.

V knjigo je Ravnikar napisal poslovilna pisma na svoje mater, na ženo, na otroke, na ravnateljstvo Stavnbe družbe, pri kateri je bil nazadnje uslužben, in še na nekatere svoje prijatelje. V markantnih stavkih je Ravnikar opisal svoje burno življenje in povode, zaradi katerih se je prostovoljno podal v smrt. Podrobno in na ganljiv način opisuje svojo mladostno dobo, ko je v Ljubljani študiral gimnazijo in s strastjo čital detektivske romane.

Po prevratu se je poročil in užival tiho srečo skladnega zakonskega življenja. Toda lahkomišelnost ga je zopet zapeljala, da je krenil na stranpota ter se izneveril poklicu in družini. Bil je v raznih službah, nekaj časa celo v prosvetnem ministruv in nato v pisarni Jugoslovanskega kluba v Beogradu. Zadnje čase je pri Stavnbi družbi v Ljubljani izplačeval delavce, toda je s svojo lahkomišelnostjo zakrivil neke difference. V poslovilnem pismu našteva, katerih zneskov ni izročil posameznim delavcem ter prosi podjetje oproščanja. Njegovo pisanje kaže, da je bil vrlo inteligenten in da ga je lahkomišelnost in slaba družba zavlekla na stranpota. Pripis v knjigi na zadnji strani pa je bil napisan brščas na litjskem mostu pri slabi nočni razsvetljavi in s tresočo roko. Glasi se: "Polnoč na litjskem mostu. Z Bogom, dragi moji! Odpustite, a spominjajte se vsi vašega veselega, a nesrečnega Karla."

Ravnikar je najbrž s polnočnim vlakom prišel iz Ljubljane v Litijo, kjer je počakal, da ni bilo nikogar na mostu, nakar je napisal zadnje poslovilne besede in se nato v obupu vrgel v objem savskih vrtincev.

Nož za nezvestobo.

Delavka Magdalena K. je imela svoj čas ljubezensko razmerje v Celju s pečarskim pomočnikom Jakobom Podgorškom. Ta ljubezen se je od njene strani precej ohladila, kakor hitro je zmanjkalo denarja. Podgoršek je bil namreč

dalje časa brezposeln in je moral oditi iz Celja. Zadnji čas je bil zaposlen nekje v Kranju. Za praznike je prišel v Celje obiskat svojo ljubico. V gostilni je opazil, da se Magda ozira za drugimi in to je tako podžgalo Podgorška, da je sklenil maščevanje.

Ko je odšla Magdalena domov v spremstvu nekega K., je Podgoršek stopil za njima in ju dohitel pri kapelici na Dolgem polju. Spremljevala je nagovoril z besedami: "Ali si ti njen?" Pri tem je skočil pred Magdaleno in jo sunil v levo stran prsi. Tudi Magdalena je odprla svoj nož in skočila proti Podgorški, hotel ga zabosti, a je že zbežal. Magdalena se je po par korakih zgrudila na tla. Podgorška so kmalu vlovili stražniki in ga oddali v preiskovalni zapor. Magdaleno pa v bolnico, kjer bo navzlic globoki rani menda okrevala.

Strašen čin zblaznele matere.

V hiši krojača Studenića v Sarajevu so odkrili grozen umor, ki ga je izvršila zblaznela mati nad svojim 6 mesecev starim otrokom. Krojač Studenić je bil dan poprej odšel na ribolov in se je vrnil šele v četrtek 28. junija zvečer. Ker so bila vrata stanovanja zaklenjena, je s pomočjo sosedov nasilno odprl vrata. Nudil se jim 'strašen prizor: na divanu je ležal mali sinček z rokami, prekrizanimi na prsih, v drugem kotu pa je na postelji ležala žena Tereza, a poleg omare sta goreli dve sveči. Ugotovilo se je, da je žena še živa, dete pa mrtvo. Poklicani zdravnik je dal ženi injekcijo, nakar je bila prepeljana v bolnico, kjer je prišla k sebi in povedala, kako je izvršila svoj zločin. Pred sedmimi leti je nesrečni zgoril triletni otrok zbog česar je obolela na živih.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez obdrtja izplačana, ako se poslužite naše banke, Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00

100 Lir	\$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben posust. Poština je v teh cenah še vračena.

Zaradi nastanitosti cen je namogoč vsprejeti cene dolovitev. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali po brozjavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNI POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKI.

Pisma in pošiljke naslovite naj **ZAKRAJŠEK & ČESARK,** 445 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR. Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopisani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrata.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Raj na zemlji.

Ob začetku človeškega rodu je bil raj na zemlji. A prav tam stoji tudi greh človeškega rodu in izguba raja. Takoj zatem pa vstane obljuba odrešenja in se pokaže človeštvu znova slika raja, a ne na zemlji, ampak po smrti. To so resničnosti, o katerih razodetje govori. Da dejansko ni na zemlji raja, popolne sreče, pa vprije zgodovina in gledajo naše oči.

Kršćanstvo govori in bo govorilo vedno do konca sveta o solzni dolini, o romanju izgnancev proti raj, večni domovini, nebesom. Veruje v resničnost izvirnega greha, vidi, da vsak novorojeni človek prinese na svet v svoji notranjosti tudi notranje nesoglasje, da je v njem seme tudi nemira, nesreče, sovrastva do sočloveka, sila poželenja mesa, poželenja oči in napuha življenja. Ve, da mu do konca življenja ne bo prihranjen ta boj, odzeta vsa razdvojenost. Zato mu ne more obljubljati raja na zemlji. In ker ga posamezniku ne more obljubiti, ga tudi celemu občestvu, celi družini človeškega rodu ne more. Solzna dolina ostane. Krščanstvo ne dela iluzij.

Vendar pa je možno po krščanskem prepričanju to solzno dolino vedno bolj razsvetliti s solncem sreče, vedno bolj približati vzoru popolne sreče, nebesom po smrti. Ne samo možno je, ampak krščanstvo zahteva, da jo človeštvo spreminja v raj. To ustvarjanje sreče človeštva celo dela za pogoj, da se doseže raj po smrti, v nebesih. Ne smatra "solzne doline" kot zapor, kjer bi topo brezdelno morali nositi vse gorje, ampak zahteva, da gorje delavno spreminjamo v vrednoto za svojo srečo in človeštva in s tem za večno srečo. Priprava za nebesa se mora vršiti po razvijanju vseh od Boga v naravo vloženih in po odrešenju vcepljenih sil milosti. To vdejstvovanje "božjega kraljestva v nas" izpodriva in zavrača ali vsaj zmanjšuje delovanje temnih sil v nas, izpodriva in zavrača ali vsaj zmanjšuje delovanje temnih sil strasti, blaži, zmanjšuje in odpravlja gorje nesreče, bedo. Isti duh delavnosti naravnih in nadnaravnih sil v človeku naj pa tudi napolnjuje občestvo. Zapovedi pravičnosti, ljubezni, usmiljenja, ki jim je vir in vzor vseobsežna pravičnost, ljubezen in usmiljenje božje, so nagibi in smernice za ustvarjanje "raja" na zemlji, priprave za raj v nebesih. Če torej krščanstvo dviga pogled posebno bednih kršćanov in moli, nikakor ne prezira dela in naporov za socialne spremembe, še manj odzvetuje kapitaliste od postav do najbednejših, in prav nič ne ovira dela za čim večjo in splošnejšo srečo človeštva že tu na zemlji.

Najbolj usodna prevara, s katero slepijo voditelji marksističnega socializma in komunizma delavstvo še dandanes, je vprav preziranje teh dejstev izvirnega greha, odrešenja po Kristusovi milosti, osebne duhovne notranje posvetitve, zmisla življenja v luči večnega cilja. Obetajo delavstvu raj na zemlji, taji in s sovraštvo ubijajo v delavstvu vero in posmrtno življenje. Zanimarjajo osebne in socialne duhovne vrednote krščanstva pri vzgoji delavstva. Raztrgali so vez med vzorom, "rajem na zemlji" in nebesi. In še gledajo in slikajo "raj na zemlji" predvsem s gospodarske strani tvarnih dobrin. In potem mislijo "peklo" proletarijata spremeniti če ne drugače s socialno revolucijo v "raj". Ali ni nasilje kapitalizma vprav radi tega najsilnejše, ker se ne ravna po večnih božjih zakonih pravičnosti, ljubezni, usmiljenja, spoštovanja človeškega dostojanstva?

In se ji pripravlja delavski ženi res raj na zemlji, če ji socialistične voditeljice govorijo po shodih o "svobodni ljubezni", "svobodnem materinstvu", zahtevajo priznanje in pomoč za preprečitev materinstva, svarijo pred "pritisalom iz spovednice". Ali ni to priznanje neresljivosti socialne bede in znatno

menje iste miselnosti, ki jo kažejo buržujski in kapitalistični brezverski krogi. Nad peklom zunanjih socialnih razmer grmijo in vero v raj komunizma in socializma oznanjujejo, pospešujejo in pripravljajo pa hujši notranji pekel delavstvu. S tem že delajo svoj vzor za čisti sen, ki ne bo nikdar ostvaren. In če delavstvo osvoje in osvoje tudi moč ti voditelji, potem bodo delavstvo tudi nujno pripeljali do strašnega razočaranja, ker raja na zemlji ne bo. In tedaj se bo dvignilo delavstvo v novi revoluciji proti ateizmu (brezbožstvu) in materializmu (oboževanju samo tvarnih sil), pravi neki pisatelj.

Katoličan, ki živi res iz svoje vere, si torej ne bo delal nobenih iluzij o popolni sreči človeštva na tem svetu, ampak gledal preko njega. Vendar pa se bo čutil dolžnega, da z vsemi silami preganja obup bede in krivice in z vsemi močmi in dosledno pretvarja to solzno dolino v zemljo večje socialne pravičnosti, ljubezni in sreče.

BLAGOSLOV NOVE CERKVE V KANSAS CITY.

Kansas City, Kans.

Slovesnost blagoslova nove cerkve sv. Družine dne 4. julija v Kansas City, Kans., je izpadlo prav lepo in sijajno. Bil je lep in gorak dan in solnce je hudo pripekalo. Vkljub temu ni zadržalo vernikov, kajti cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička. Točno ob 9. uri zjutraj pričeli so se zbirati v šolski dvorani naša vrsta šolska mladina v belo oblečena, dekliška Marijina družba in vsa druga podporna društva s svojimi znaki, regalizami in banderi. Otdod so odkorakali do župnišča z godbo Kolumbovih viteзов na čelu in naredili lep špalir mil. g. škofu in duhovščini. Ob 10. uri se je od župnišča razvrstila procesija z godbo na čelu, in ko je veliko število duhovščine z milostljivim g. škofom Johnom Ward, D.D., prišlo do cerkve, se je pričel slovesni blagoslov novega svetišča. Visoko gori na stolpu pa sta plapolali ameriška in slovenska zastava in naznanjali, da se vrši nekaj posebnega za Slovence.

Po blagoslovu je bila slovesna petna masa, katero je daroval preč. g. P. Ciril Zupan O.S.B., župnik v Pueblo, Colo. Dijakon je bil Rev. J. Černe, župnik iz Sheboygana, Wis., in Rev. K. Štimec, tukajšnji hrvaški pomočni župnik, subdijakon; Rev. A. P. Podgoršek iz Ellenwood, Kans., pa je bil ceremonijar. Proslavno pridigo je imel preč. g. Anselm Murn, O.F.M., župnik v Chicago, ki je marsikateremu povzročil solze na licu in z njo naredil globok vtis vernikom. Končali smo pobožnost z blagoslovom z Najsvetejšem, katerega nam je podelil Rt. Rev. Mons. F. M. Orr, V. G.; potem se je zapela zahvalna pesem na čast in hvalo večnemu Bogu. Petje in orgljanje so vodile o.č. sestre učiteljice Lovreta in Ancila. Vse pevce in pevke moramo pohvaliti, ker so res izborno izvršili svojo nalogo. Oltarji so bili okrašeni s svežimi vrtnicami in palmami. Pri tem svetem opravilu je bila združena svetost z lepoto in radostjo.

Največjo pozornost pa je zbudil Mr. Anton Grdina, gl. predsednik KSKJ. iz Clevelanda, O., ki je v dolgem govoru navduševal pričujoče za ljubezen do cerkve in domovine. Zvečer se je tudi priredila majhna zabava in pozdrav od naše ljube šolske mladine in pevcev za naše prelube goste in farane. Končno je še pozdravil in nagovoril Mr. Anton Grdina vse naše farane in člane KSKJ., kateri je naredil zopet veliko zbrudo in globok vtis na farane.

Da se je taka lepa in sijajna slavnost tukaj vršila, gre v čast in hvalo našim ljubim faranom in podpornim društvom, ki so se že dolgo časa na to pripravljali. Bog Vam plačaj! Pa v posebno čast si ste jemajo, da se najsrčneje zahvalimo duhovščini, posebno slovenski, kakor lajikom, ki so od daleč prišli, da so pripomogli proslaviti in povzdigniti slovesnost našega dneva. Z eno besedo: naša lepa hvala in čast vsem! Ljubi Bog sam naj Vas za to blagoslovi!

Cerkveni odbor.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ZAHVALA.

Lorain, O.

Dne 4. julija smo napravili z avtomobilom izlet spodaj podpisani z dvema sinovima, hčerjo, zetom in njegovim sinom k bratu v Braddock, Pa. Vožnja je bila krasna. Vozili smo osem ur, ker nismo znali prave poti. A vendar smo srečno prišli na določeno mesto po strmih gričih. Pri bratu smo nas z veseljem sprejeli. Tem potom se jim prav iskreno zahvaljujemo za gostoljubnost in postrežbo. — Žal, da nismo imeli več časa in smo ostali tam le en dan. Drugi dan smo se vozili nazaj in med potjo obiskali Mr. in Mrs. Suša ter njihovo hčer. Tudi tem smo dolžni zahvalo za gostoljubnost in postrežbo. Žal, da smo imeli tako malo časa. Bog naj jim povrne, ker so nam tako dobro postregli in nas tako prijazno sprejeli. Še enkrat izrekam vsem skupaj iskreno zahvalo.

F. Tomšič.

DOPIS S POTA.

Eveleth, Minn.

Čenjeni urednik Amer. Slovenca! — Zadržal sem malo opisal razmere v Duluth, Minn., zdaj pa še nekoliko s pota iz Dulutha v Eveleth. Pot je drugače prav lepa, če pa se pogleda po gozdovih, pa zgleda, kakor bi bili Turčini po njih razsajali. Vse je namreč posekano, kar je le bilo za porabit. Kar niso uničevali vzeli s seboj, so pa požgali. Zgleda kakor po vojni. Zdalj so sicer že začela drobn mlada drevesca poganjati, a vzel bo še precej časa, preden se bo nadomestilo, kar je uničenega. Ožgani "stumpi" bodo še dolgo časa pokoncu stali. Dobro bi bilo, če bi se posekali pa proti Illinoisu izvozili, da bi si lahko kdo napravil drva za zimo.

Mesto Eveleth je na prijaznem prostoru, bolj na hribočku, zato me pa vedno tukaj vprašujejo, kje in kdo je tisti Tone s hriba, ki se je vedno s sosedo kregal. — Glede delavskih razmer se dosti ne pritožujejo, so še precej dobre. Vendar se delo težko dobi in ni svetovati, da bi kdo hodil semkaj za delom. Za dekleta je pa tukaj prav fajr, ker zanje ni nobenega dela, kajti tukaj se le pečajo z železno rudo. To delo pa je le za moške. Dekleta pa vendar ne počivajo, temveč obdelujejo vrtove, nekatere pa "heklajo" in "štrikajo", če bi le katero sreča doletela, da bi stopila v zakonski stan in imela vse pripravljeno.

Tukaj je največ Slovencev. List Amer. Slovenec je zelo razširjen. Naši rojaki imajo lepo cerkev — pa kaj še? — uro na zvoniku. Kakor se čuje, bodo še šolo zgradili. Le korajžo, vse bo šlo.

Prav lepo pozdravim vse naročnike A. S. širom Amerike!

John Kramarich, pot. zast.

O SLOVENSKE NASELJINE V JOHNSTOWNU IN OKOLICI.

Johnstown, Pa.

Ena izmed slovenskih naselbin v Ameriki je tudi Johnstown v državi Pennsylvania.

Mesto šteje okoli 70.000 prebivalcev in je torej osem največje mesto v državi. Deli se v več delov. Glavna ulica — Main Street — je v ravnini, ki jo obdajajo visoki hribi. Okrog glavne ulice se vrstijo še druge, ki so pravzaprav večje pomena kot glavna, ker so na njih največje prodajalne in druge lepe stavbe.

V dolini je tudi del mesta po imenu Cambria. V tem delu je najbolj prometna ulica Broad. Drugi deli mesta so po hribih in višinah. Slovenci prebivajo največ tu gori in sicer v Coopersdale, v Virginiji, Morrellville, Ti kraji pripadajo k mestu. Franklin, Woodvale in Conemaugh so mesta zase. — Bon Air je visoko v hribih na gorski planoti. Se višje kot ta kraj je Woodville Heights. Po vseh teh krajih se raztreseni naši rojaki. Moxham je zopet mesto zase, oddaljeno od Johnstowna tri četrte ure s cestno železnico. V tem mestu in v okolici je več kot 200 slovenskih družin. Računajo, da je v Johnstownu in v okolici okoli 3000 naših rojakov. Jaz sem obiskal okoli 100 družin. V bolj daljni okolici, po raznih mestih, živi mnogo Slovencev in Belokranjcev. Ta mesta se oddaljena od Johnstowna 20 do 40 milj.

Jaz sem bil v Johnstownu 14 dni. Poslali so me moji predstojniki iz Lemonta, da bi Slovincem v tem kraju nudil priporočila za velikonočno dolžnost. To prikloni sem porabil, da se prepričam, če je tukaj res toliko Slovencev in kako je z njimi v verskem oziru.

Obiskaval sem jih po mestu in v okolici in sem prišel v vse navedene kraje. Po mojem mnenju je tukaj okoli 300, mogoče do 400 slovenskih družin. Kot sem se osebno prepričal in po pripovedovanju drugih, so Slovenci še dobri, prijazni do duhovnika in postrežljivi. Povsod so me ljubeznivo sprejeli tudi taki, ki so še precej pozabili na verske dolžnosti.

Ko smo se vozili iz Pittsburgha proti Johnstownu, se nam je začelo kazati alleghensko gorovje, ki ponekod doseže višino 900 metrov nad morjem. Vozili smo se po zelo ozkih dolinah, slično kot po Colorado. Na obe strani so nas obdajali hribi in gore, po katerih je polno vasi in nekaj izredno lepih hribovskih mest kot n.p. Jeanette, Greensburg, Latrobe in New Florence. Ti hribi, ki smo se mimo njih vozili, niso prazni ali skaloviti, temveč poraščeni s košatim drevjem. Visoko v višave so izpeljane železniške proge, po katerih se odvažajo premo. Pennsylvania ima namreč velikanske zaloge najboljšega premoga. Malo pred Johnstownom se dolina zoži in vlak vozi precej časa v cikcak črtah. Obenem se začne polagoma dvigati v hribe. Nič drugega se ne vidi, kot same višave in človek bi mislil, da vlak ne more dolgo dalje. Takoj pa zavije okoli visokega hriba in že se prikažejo tovarniški dimniki. Naslednja postaja je Johnstown. Mesto se

toliko časa ne vidi, dokler ne privozi vlak na postajo.

Ker sem se jaz namenil obiskati najprej našega vrlega rojaka Mr. Andreja Tomca, sem vzel "taxi" in čez 20 minut sem bil že na Stutzman cesti, a nisem mogel najti Tomčeve hiše, ker ima vhod iz druge ceste, kakor dobiva pošto. Sofer je zavozil na hrib, kjer sem našel po naključju Tomčevo ženo. Čez eno minuto sem že lahko pozdravil našega prijatelja Tomca. Ostal sem pri njem dolgo časa. Proti večeru pa me je njegov sin peljal na cestno karo in me spremil do hrvaškega župnika Dr. Kajića. Father Kajić me je z veseljem sprejel. Takoj sva naredila načrt za moje delo.

Drugi dan in vse naslednje dni sem maševal ob pol 7. in obhajal sestre. Rev. Kajić ima krasno zidano šolo osemrazrednico, na kateri poučuje sedem sester Predragocene Krvi približno 300 otrok. Po drugi sv. maši ob 8. sem šel ogledovat si mesto. Pravo mesto se prične na 9. Ave., kjer stoji na vogalu krasna romanska irska cerkev. Šel sem po Chestnut cesti in sem v 15 minutah videl 6 katoliških farnih cerkev. Vse te cerkve so krasne. Najlepša pa je slovaska z dvema zvonikoma. Hrvatska cerkev sv. Roka je na 8. Ave. Je lepa zidana stavba iz rdeče opeke. Ima čeden zvonik s tremi zvonovi. Tudi notranjščina je lepa. Vsa cerkev je poslikana. Nekaj posebnega sta stranska oltarja, delana v St. Ulrich-Gröden, Tirolsko. Altar sv. Cirila in Metoda so kupili Slovenci, ki tudi spadajo k hrvatski fari. Cerkvene orgle na prostornem koru so nove.

V nedeljo, 3. junija, sem imel slovensko pridigo pri obeh sv. mašah. Precej Slovencev je prišlo v cerkev. Drugo nedeljo, 10. junija, pa je bila ob 10. uri slovenska procesija. Isti dan, zvečer so imeli graduanti farni sole svojo prireditev, med njimi pet slovenskih deklic. Hrvatov stanuje 90 odstotkov na Morrellville. Zato so ondi kupili pred leti sveta za \$13.000 in nameravajo ondi zgraditi farna poslopja.

Vsi Slovenci spadajo v hrvaško župnijo, a večina stanuje po hribovih v okolici mesta. Prav blizu cerkve je 14 družin, pol ure proč, kjer je največ Slovencev so, kot sem že omenil: Cambria, Coopersdale, Bon Air, Conemaugh, Morrellville, Moxham in Franklin. Cambria je kraj okoli cerkve, največ dve milj, Coopersdale je v vznožju hribov dobre pol ure od hrvaške cerkve. Bon Air je eno uro daleč na visoki planoti, kjer je bolj pust svet. Slovencev je ondi okrog 20 družin. Rojak Frank Pristov ima prodajalno, kjer se dobi vse potrebno in zelo skrbi za svoje rojake. On in njegova družina je stebel katoliškega življenja. Vsako jutro Frank pelje s truckom otroke z Bon Aire v mesto v katoliško šolo in popoldne gre ponje in to brezplačno. Slovenci na Bon Air so jako nastaja je Johnstown. Mesto se

(Dalje na 4. strani.)

* PODLISTEK *

Stefan Lazar:

TITANA.

Roman.

— V varstvo — je uljudno odgovoril. — Hata Jyrosi, japonski odposlanec mednarodnega sveta, ki se je sestal v zadevi uničenja v San Franciscu in v Nagasaki, je javil, da vi zopet hočete streliti v Ameriko, tega pa japonska državna oblast ne more dovoliti. Vojna napoved spada pod oblast mikada in vlade ...

— V svoji zadevi jaz sodim, ne pa mikado! — je vzplamtela v Mutsuhito Dsainovih očeh jez. — Stroj sem jaz ustvaril, jaz sem osvojil zračno električnost, ne pa mikado ...

— Toda mikado in vlada sta žal odgo-

vorna za take čine privatnikov, — se je zresnil g. Češplja. — Pred vojno napovedjo stojimo ravno radi vas ...

— Obranim Japonsko! — se je tolkel po prsih Mutsuhito Dsain. — A od tu ne bodele nesli stroja ...

G. Češplja se je hvaležno priklonil.

— Japonski narod nikdar ne pozabi, ako mu v slučaju sile priskočite na pomoč, kar je sicer tudi dolžnost nas vseh ... , da, nasproti vam bo predvsem hvaležnost, zaenkrat pa protestira, da bi samovoljno začelnjali vojno ... Predajte stroj ...

— Ne dam!

— Zasedem ga.

— Ne dovolim! ...

— Ustreliti vas dam — se mu je ledeno smejal gospod Češplja. — Predajte stroj!

Roko je položil na fulminoid.

— Ne dotikajte se ga! — je kričal Mutsuhito Dsain. — Življenjska nevarnost je!

— Nič za to, — mu je g. Češplja zrl odločno v oči. — Povelje sem dobil, da ga spravim odtod in da se ga dotaknem, čet-

di eksplodira ...

— Gospod! — je padla Mutsuhito Dsainu k nogam deklica. — Ne klubuj! — Ukaz mikada in vlade je svet!

— Razstavite ga! — je pokazal g. Češplja na stroj.

Redarji so se zganili.

— Pazite ... je hitel tje Mutsuhito Dsain. — Pokvari se ... zelo fin in občutljiv mehanizem je ... in potem smo ... rokah Zedinjenih držav.

G. Češplja se je dotaknil znanstvenikove roke.

— Raje nam pomagajte, — se mu je smejal dobrohotno.

— Ne! — je zadivjal. — Ne dam ga ...

Moje! Moje orožje — Alice! Ne dam ga!

G. Češplja je segel po revolverju.

— Zgrabite ga! — je ukazal.

— En trenutek ... djin ... djin ... zgrabili so ga ko polpi in ga položili na belo preprogo. Zvezali so ga.

— Na delo!

In v dveh minutah so razdrli fulminoid.

— Do videnja, — se je priklonil g. Češplja izredno uljudno.

Mutsuhito Dsain ni odgovoril. Napol mrtve je ležal na preprogi. G. Češplja se je sklonil na njega in mu odprl verigo.

— Deklica!

Dekle se je streslo s tihega joka.

Gospodar je omedlel, — je kazal na njega.

— Oživi.

— Moj dragi ... — se je zgrudila na obraz poleg gospodarja Zvonček.

Na obrazu policijskega šefa se je prikazalo sočutje.

— Ubogi bistroumež! — je stal nad njim s sanjavi smehom. Dekle, skrbi za njega ...

XIX.

In Mutsuhito Dsain je imel v spanju prikazen.

(... Glu ... glu ... dolge, trobente pihajo množica, ki se počasi in zlovoljno vali proti svetlišču Osneva, mesec se srebrno-plavorumenoma razliva nad vrhovi pagod in praznično noč osvetljuje tisoč lampjicov ...)

— Dragi, zbudi se!

(... Daljne doline dihaajo vonj sena, od morja pa pihajo prijeten veter, tih smeh zveni na rumeni karavani, ki sedaj ropota z ropotačami za ptice in v maski s hudičev glavo počasi zapiese ...)

— Mutsuhito Dsain, moj gospod, moj gospodar ...

(... Truma deklic se podi pod vznožjem močasnih granitnih stopnic, v visokih kitah imajo cvetlične šopke, v škilastih majčjih očeh sije razposajenost, na srebrnih šopih plašev zvončkljajo majhni zvončki. Joj, kako lepo je to!)

— Mati, Breskva, pomagaj, teči po zdravnik ...

(... Množica šumi, svetlišče riše rujava senco v mesečni svetlobi, tako je, ko kak velikanski čebelnjak, v katerega prinaša v duši razigrana množica med. Hihihih ... Ko da gozd prihaja! Može v slovesnem pohodu dvigajo v višavo mogočne veje ... han, han ... tisoči lampjicov se svetlikajo na cvetno-zelenih vejah, Čarobna noč!)

Atom:

Misli krščanskega socialista.

STARO IN MODERNO SUŽENJSTVO.

"Iz osebnega dostojanstva je (buržoazija) naredila menjalno vrednost in neštivilne, skrbno zapisane in trdo pridobljene svobode. Ideja o človeški osebnosti je zatrla staro suženjstvo in le ta ideja more premagati tudi moderno suženjstvo delavskih stanov.

Kaj je pomenilo suženjstvo v starem veku, najlažje spoznamo iz pojmovanja, ki ga je imel o suženjstvu največji mislec starega veka Aristotel. V pravem pomenu besede prost je tisti, ki ni radi drugih tu, ampak radi samega sebe, suženj pa last gospodarja, zanj delajo in pridobivajo, karkoli pridobivajo. Gospodar živi po navodilu lastne pameti, suženj po navodilu tuje pameti. Družina obstoji iz moža, žene in sužnja. Kakor je za izvrševanje obrti potrebno orodje, tako potrebuje orodje tudi gospodarstvo. Nekatere vrste orodja so brez življenja, druge žive, k tem zadnjim spada suženj. Suženj se le malo razločujejo od nemih živali, zlasti od krotkih. Celo telesa sužnjev se razlikujejo od teles svobodnih ljudi, njihova telesa so krepka, s čimur narava daje na znanje, da je njih poklic delo, telesa prostih so vzvišena in nesposobna za telesno delo. Zato je čisto pravilno, da suženj uboga in oskrbuje hišna dela, svobodni pa gospodarji ter se peča z znanostjo in vladanjem države.

Tesno v zvezi s tem pojmovanjem o suženju je pojmovanje starih o delu. "So dela", pravi Aristotel, "katerih svobodni ne more izvrševati ne da bi samega sebe ponižal, zato je narava ustvarila posebne vrste ljudi sužnje, da s svojim telesom za nas delajo."

Kršćanstvo je vrnilo delu čast, ki mu gre in postavilo splošno dolžnost dela. "Kdor ne dela, naj tudi ne je." Ono je vrnilo človeku prirodno pravico svobode in dalo človeški osebnosti večne temelje. A Bog je oče vseh; en Kristus Odkritel vseh, vsak človek ima nesmrtno dušo in je zato ustvarjen za večnost, nobeden ni le zato na svetu, da bi služil drugim, vsi imajo svoj cilj, vsi isti cilj, zato so v tem oziru vsi ljudje enaki. Ideja o človeški osebnosti je tako prešla v občno, splošno zavest, da si dandanes paganskega pojma o osebnosti, po katerem je bil oseba le tisti, komur je država dala pravice osebnosti, niti več prav misliti ne moremo.

Novemu modernemu veku je bilo pridržano, da je pojm o osebnosti zopet začel mešati. Kdor hoče ohraniti pravi pojm osebnosti mora priznati človeku nesmrtno, netvarno dušo. Mora pravtako priznati dva bistvena znaka osebnosti: umnost in svobodno voljo. S svojim umom teži človek po spoznanju resnice in ne more odnehati preje, dokler je ne najde. S svobodno voljo se človek sam odloči za svoje cilje in si

sam svobodno voli pota in sredstva. Nekateri moderni misleci, kakor n. pr. Dekart in dr. so poudarjali samo umnost, drugi kakor n. pr. Kant in dr. pa samo pravno svobodo umnega bitja. Tretji, materialisti, so pa tajili sploh vsako netvarno, nesmrtno dušo v človeku in s tem izpodkopali temelje vsake človeške osebnosti. Nič čudnega ni zato, da se je moderna doba zopet v tem oziru vrnila v staro paganstvo.

Gospodarski liberalizem nove dobe je proglasil svobodno konkurenco, zavlada je kapitalistični duh, duh dobičkolovstva. Načelo čim večjega dobička nujno zahteva čim večje in čim cenejše proizvajanje. Poceniti se da blago oz. produkcija le na dva načina, ali na račun delodajalca-kapitalista, s tem da on zmanjša svoj dobiček, ali pa na račun delavca s tem, da se mu zvišajo delavne ure in zniža plača. Kapitalizem, kakor prav trdi dr. Ušeničnik (Sociologija str. 39), je tako vpregel delavce, da mu delajo tlako, kakor je niso delali niti sužnji v starem veku. Tedaj se je gospodarju povečini vsaj škoda zdela sužnja, modernemu kapitalizmu to ni nič mar, ker na trgu stoji "rezervna armada", ki daje vedno novih svežih moči". V sedanjem gospodarskem redu si namreč kapitalizem prilagaja deleže iz neplačanega dela delavcev ter ima v sebi tendenco, da se avtomatično pomnožuje v neskončnost potom obrestovanja itd. Na ta način se vse premoženje, vse dobrine te zemlje nujno stekajo le v malo število rok in se število brezlastincev vedno bolj množi, s tem pa tudi število cenenih delavcev. Človek je tako postal zopet le blago, cenejše ali dražje kakor je bil v starem paganskem veku.

Materializem, katerega izrastek je moderni mamonižem ali dobičkolovstvo je slek delavcu njegovo dušo, oropal ga osebnosti in ga napravil sužnja. Prav torej trdi Marks, da je buržoazija iz osebnega dostojanstva naredila menjalno vrednost in neštivilne, skrbno zapisane in trdo pridobljene svobode. Pomislil pa ni pri tem Marks, da je to le logična posledica materializma, ki ga tudi on sam zagovarja. Kdorkoli torej hoče osvoboditi sužnje naše dobe, ter jim zopet priboriti nazaj osebno dostojanstvo, ta se mora naprej odpovedati materializmu in spet uveljaviti čisti krščanski pojm o osebnosti. In to bodo hoče, noče morali tudi vsi marksisti brez izjeme.

NEVARNE PALICE.

Madžarski notranji minister je prepovedal nošnje vsakršnega orožja in palic na javnih in zaprtih zborovanjih, pri sprevidih, procesijah in sličnih prireditvah. Samo uniformirane korporacije lahko nosijo orožje, a palice le tisti, ki so jim za hojo neobhodno potrebne.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

PO VOJNI NA KITAJSKEM.

Slika nam prikazuje mesto Tsinan, ki je bilo deloma razrušeno po Japoncih in južnih Kitajcih. Veliki topovi, s katerimi so bombardirali mesto, so napravili velikansko škodo na soplehjih starodavnega mesta.

To in ono iz širokega sveta.

NAJBOGATEJŠA AVSTRIJKA.

Avstrijsko javnost zanima točasno proces, ki ga vodijo bližnji sorodniki neke Ane Lingingove proti dedičem njene premoženja. Lingingova je umrla v novembru prošlega leta v Brucku ob Leithi in je veljala za najbogatejšo Avstrijko. Bila je baje lastnica 50 milijonov avstrijskih šilingov v premoženjih in nepremičninah, čijih večji del se nahaja na Angleskem. Bila je hči revnih staršev in je morala v mladih letih na Dunaj kot služkinja. Tam se je zaljubil vanjo neki Anglež, inženjer Linging, sin bogatašev, ki so se bavili takrat z ustanavljanjem tovarn za plin po evropskih mestih. Linging jo je poročil navzlic odporu svojih sorodnikov in sledil je srečen zakon, ki ga je pretrgala šele moževa smrt pred sedmimi leti. Takrat se je žena vrnila iz Londona v svoj rojstni kraj, kjer je ostala do smrti. V testamentu je naklonila večji del svojega imetja dobrotelnim ustanovam, ostalo pa sta dobila dva Bruckčana, neki gostilničar in njena družabnica, ki sta ji stregla v zadnjih letih. Ta odločitev ni bila všeč nekim sorodnikom pokojnice, ki žive v revnih razmah na avstrijskem Štajerskem, in sedaj se trudijo, da bi spremenili nje testamentarne določbe, češ da ni bila pri njih sestavi pri polni zavesti in da je vplivala nanjo nje okolica.

ŽIVLJENSKI ELIKSIR STAREGA INDIJANCA.

V London je prišel 106 let stari indijanski poglavar "Beli orel", ki bi mu na zunaj prisodil kvečjemu 60 let in ki se na znotraj počuti celo še mlajšega. Obiskali so ga londonski novinarji in je začel pripovedovati:

"Udeležil sem se vseh važnejših dogodkov ameriške zgodovine. Pokopal sem tomahavk v znamenje sprave z generalom Grantom pod stopnišče washingtonskega Kapitola v l. 1876. Boril sem se v sedmih bitkah, videl sem prve naseljenke, ko so prispeli s svojimi vozovi do velikih planjav Divjega zapada in sem osebno poznal skoraj vse ameriške predsednike, ki so vladali za mojega življenja. Moj oče, ki je umrl pred nekaj leti v sta-

rosti 147 let, je poznal še Washingtona; moja mati je umrla tri leta prej, ko je štela 137 let.

Poročevalci so hoteli zvedeti to, kako si je indijanski Metuzalem ohranil toliko svežosti v starosti.

"Zelo preprosto," je odgovoril, medtem ko je pihal debele oblake dima iz svoje cigare. "Ljubim svež zrak; vedno sem bil na prostem, že ob petih zjutraj; večji del svojega življenja sem prebil pod milim nebom. Piti moram dosti mrzle vode, kopati se pogosto, a vselej v mrzli vodi. Jedel in pil sem dobro, a vedno zmerno, najljubše mi je bilo meso, zlasti bivolsko. Človek živi lahko toliko časa, kolikor se nameni, a jaz mislim, da bom večno živ."

TRILETNI KADILEC.

V Montrealu (Kanada) se je vršila obravnava, ki je prinesla na dan naravnost strašne reči z otroškega življenja.

Pred časom je v mestu zgorela hiša. Sum požigalca je padel na triletnega otroka moškega spola. Odredili so preiskavo, ki je dognala, da je res otrok zažgal ogenj. Ker pa ni so mogli pozvati na odgovornost otroka, so prijeli in posadili na zatožno klopo njegovo mater.

Mati je izjavila, da je triletno dete že strasten kadilec. Najbrže je tudi usodnega dne imel cigareto v ustih. Ko mu je bilo dovolj nikotina, je zagnal ogorek v stran. Nesreča je bila, da nista videla tega ne mati ne oče. Buhnil je ogenj in požar je vpepelil poslopje do temeljev.

Roditeljica je vse to izpovedala, nakar so jo sodniki opustili. Priporočili pa so ji, naj v bodoče boljše pazi na otroka. ki kaže že v tako ranih letih strast do ognja, ki upropašča njegove bližnje.

ŠTORKLJA IN LETALCI.

V Bremenu si pripovedujejo v zvezi z vrnitvijo prekooceanskih letalcev naslednjo mično dogodbo:

Ko so se peljali slavljenčci v velikanskem sprevodu iz Bremerhavna proti mestni hiši, je krožilo nad njimi nekaj letalskih brodov. Tedaj se jim je priključil v višini kakšnih 200-300 m nad njimi nepri-

čakov "letalec" — štoklja. Tisočglavo občinstvo jo je opazilo in neki dovtipnež je zaklical: "Ta hoče k gospe Koehlovi!" Bučen in dobrohoten smeh je odgovoril dovtipnežu. Koehlova žena uživa med bremenskim prebivalstvom veliko simpatije. Otroka nima še nobenega.

NERODNA MATI.

Berlinski zverinjak žaluje za malim orangutanom. Rodil se je pred nekaj tedni, in vsi časopisi so zabeležili ta dogodek. Orangutan, največja človeška opica, še nikoli ni imelo mladiča v ujetništvu. Zato so bili Nemci prav ponosni na malo pošast. A neko jutro so našli malčka mrtvega.

Zdravnik je ugotovil, da mu je nekdo polomil vsa rebra. Mati se je baje neprevidno igrala z novorojenčkom. Metala ga je kakor žogo v zrak s tako močjo, da je treščil ob strop kletke in slednjič podlegel poškodbam. Orangutan je vsakakor premočna opica, da bi bila zmogla dovolj nežnosti. Nerodna mati pa tudi ni bila večša negovanja otrok; pone srečenec je bil namreč njen prvenec!

NAJVEČJE NEPRIJETNOSTI NA ZEMLJI.

Nek londonski list je zastavil svojim bralcem vprašanje, katera sedmorica stvari se jim zdi najbolj neprijetna med vsemi. Iz tisočev odgovorov je sestavilo uredništvo sledeči seznam: spomenik Cavellove (tiste, ki so jo Nemci ustrelili med svetovno vojno kot špijonko), davek na imetje, dama v štirih centi teže, neodpravljalna trgovina s sužnji v Afriki, španske bikoborbe, ubožni predeli v levest in Lido pri Benetkah. Te neprijetnosti so dobile največ točk in jih bo težko postaviti poleg sedmerih znamenitosti na zemlji.

Ogden, Utah. — Nathan Taylor, star 9 let, je bil na zemljišču Ogden Golf & Country kluba zadet v glavo od žoge tako silno, da je na mestu izdihnil.

Opozarjajte svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovincu!"

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Pouk o tem in onem.

KAKO SE DOBI PRVI DRŽAVLJANSKI PAPIR.

Razun kar se tiče tukaj rojenih prebivalcev ali mladoletnih otrok ameriškega državljanstva, ni drugega načina za doseg ameriškega državljanstva kot potom naturalizacije.

V Združenih Državah more biti naturaliziran vsakdo, ki je belokožec, vsaj 21 let star in je neprenehoma prebival v tej deželi vsaj pet let.

Naturalizacijsko postopanje obstoja iz troje stopinj. Prvič, treba dobiti takozvani prvi papir. Ta prvi papir je izjava inozemca, da hoče postati ameriški državljan; zato uradno ime tega dokumenta je "Declaration of Intention" (izjava o nameru). To izjavo treba podati pred klerkom (sodnim tajnikom) vsakega sodišča, ki je vpravičeno naturalizirati inozemce. Sodišče pa se mora nahajati v sodnem okraju, kjer kandidat živi, drugače je "prvi papir" neveljaven. Inozemec, ki hoče dobiti "prvi papir", mora biti vsaj 18 let star; ni nikake omejitve glede dobi, odkar biva v Združenih Državah, samo da se je tukaj nastanil zakonitim potom.

Drugi korak je vložitev naturalizacijske prošnje ali prošnje za "drugi papir". Ko se inozemec nahaja vsaj že pet let v Združenih Državah, se je naučil govoriti angleški in razume vsaj temeljne stvari glede ameriške vlade in zgodovine, sme vložiti prošnjo za naturalizacijo pri klerku naturalizacijskega sodišča. Za časa pa, ko vložijo prošnjo, mora biti "prvi papir" vsaj dve leti in ne več kot sedem let star.

Tretji korak je takozvano kočno zaslišanje (final hearing), devetdeset dni po vložitvi prošnje. Kandidat se s pričačema poda pred sodnika, ki mu podeli državljanstvo in ga zapriše. To je vse postopanje, v podrobnostih pa prevladujejo tupatam nekatere razlike.

Vsak inozemec more dobiti "prvi papir", čim more pokazati, da je zakonito nastanjen prebivalec onega okraja, kjer se nahaja dotično sodišče. Ni treba da zna pisati ali čitati.

Kadar inozemec želi dobiti priskrbeti tiskovino, zvano "Facts for Declaration of Intention". To tiskovino lahko

dobi v sodni pisarni, ali pa od učitelja večernih šol ali pa od raznih organizacij. Za tiskovino ni treba nič plačati. Tiskovino treba izpolniti s tem, da se odgovori na vsa tam tiskana vprašanja. Kdo ni v stanu izpolniti sam, naj zaprosi učitelja ali pa kako organizacijo, ki pomaga v takih stvareh.

Z izpolnjenjo tiskovino se inozemec poda h klerku naturalizacijskega sodišča. Treba dobro zapomniti si, da "prvi papir" ni veljaven, ako ni bil izdan od sodišča v onem okraju, kjer inozemec ima svoj dom. Ako bi dobil "prvi papir" od sodišča v drugem kraju, kamor se je začasno podal, ta papir bi bil brez veljave in bi se ne priznal, ko se zaprosi za naturalizacijo. Sodni klerk pripravi "deklaracijo" v prepisu. En iztis izroči inozemcu in dva druga iztisa pridrži. Inozemec mora podpisati, prišeci k resničnosti navedenih podatkov in plačati pristojbino \$1. "Prvi papir" treba dobro shraniti, da se ne izgubi.

"Declaration of Intention" ali "prvi papir" je zaprisežena izjava, s katero inozemec izjavlja, da namerava postati državljan Združenih Držav, stalno bivali v tej zemlji in odreči se za vedno zvestobi k drugemu deželand, zlasti k oni, katere podanik je on sedaj. V izjavi se tudi nahaja nekoliko podatkov glede kandidata, kot ime, starost, poklic, osebni opis, rojstni kraj, kraj zadnjega bivanja v inozemstvu, dan prihoda v Družene Države, ime ladije, ako je prišel po vodi, in sedanje bivališče v Združenih Državah.

V večini sodišč klerk noče izdati "prvi papir", dokler ni iz zapiskov priseljeniške oblasti ugotovil, da je bil inozemec zakonito pripuščjen v Zdržene Države s pravico, da tukaj ostane za vedno. Ako je inozemec prišel brez dovoljenja priseljeniške oblasti oziroma ako je bil pripuščjen le začasno, ne more dobiti "prvega papirja" in ne more postati ameriški državljan. Poleg tega oni, ki je nezakonitim potom prišel po 1. juliju 1924, sme biti deportiran vsak čas, čim ga zasačijo, in vsakdo, ki je nepostavno prišel pred 1. julijem 1924, sme biti deportiran tekom treh let in včasih tudi tekom petih

(Dalje na 4. str.)

Denar v Jugoslavijo brzojavnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:		Za dinarje:	
\$ 5.00	\$ 6.15	200 Din	\$ 4.45
10.00	 11.25	500 Din	 9.80
15.00	 16.35	1000 Din	 18.90
20.00	 21.45	1500 Din	 28.00
25.00	 26.55	2000 Din	 37.00
30.00	 31.65	3000 Din	 55.40
35.00	 36.75	4000 Din	 73.50
40.00	 41.85	5000 Din	 91.60
45.00	 46.95	10000 Din	 182.00
50.00	 52.05	15000 Din	 273.00
55.00	 57.15	20000 Din	 364.00
60.00	 62.25	30000 Din	 543.00
65.00	 67.35	40000 Din	 724.00
70.00	 72.45	50000 Din	 902.00
75.00	 77.55	60000 Din	 1082.00
80.00	 82.65	70000 Din	 1260.00
85.00	 87.75	80000 Din	 1441.00
90.00	 92.85	90000 Din	 1620.00
95.00	 97.95		
100.00	 103.05		

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft. Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Uradnjamo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 popoldne. Ob torkih in sobotah do 3:20 zvečer.

KAPITAL IN PREBITEK: \$200,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

Mr. I. Knowitt

Mrs. Knowitt certainly is an extravagant woman

By Thornton Fisher

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

predni in imajo svojo dvorano. Conemaugh je samo zase pod Bon Air, samo na drugi strani mosta. Tudi tu je precej Slovencev. Njihovi otroci hodijo v katoliško angleško šolo. Imajo tudi svojo dvorano, ki jim služi za razne zabave in seje. Conemaugh je oddaljen kake trideset milje od hrvatske cerkve. Morrellville je oddaljen malo več kot eno miljo. Tukaj so pa Slovenci že bolj raztreseni. Otroci hodijo ali v hrvatsko katoliško šolo na 8. Ave., ali pa v publične šole, ker oni ni nobene katoliške šole. Ko smo ondi hodili cel dan, smo obiskali vse Slovence, tudi najbolj oddaljene, ki so že visoko v hribih. V Maxham in v okolici je največ Slovencev, kot sem to že omenil. Moxham je jako lepo mesto, polno nasadov in lepih zgradb. Kar je dobrih Slovencev, hodijo v irsko cerkev. Otroci hodijo ali v publične šole ali v irsko katoliško šolo. Oddaljen je s cestno karo trideset ure. Zunaj mesta je škofijska višja šola, v kateri učijo šolske sestre raznih redov. V Moxham so cele ulice, kjer prebivajo Slovenci in nekateri od teh imajo krasne hiše. Franklin je tudi zase mesto, ki je glede tega znamenito, da ljudem ni treba plačevati davkov, ker so v mestni hiši velike zaloge bogastva. To se steka od raznih kompanij, ki imajo velikanse tovarne in morajo od svojega dobrička mestni upravi dajati gotove procente.

Spčetka je bilo bolj nerodno zame, ker nisem nobenega človeka poznal. Dobil sem pa kmalu Frank Mikuža, s katerim sva en dan prehodila 30 milj. Po Morrellville je nama mnogo pomagala hčerka Franka Selana. Po Virginia je en večer hodil z menoj Peter Fink in sva jako dobro opravila. Mike Rovaneš je hodil z menoj po Bon Air in Conemaugh. Obiskala sva po Bon Air vse naše rojake. Matija Ključevšek mi je en dan mnogo pomagal po Moxham in sva pridobila precej družin. Po Coopersdale sta hodila z menoj solarja Tomec in Golob, pa še drugi otroci. Pri eni hiši se jih je zbralo kar 18, med temi 5 pestunji. Pri Mike Rovansku sem bil dvakrat na farmi. On je velik prijatelj živali, ima namreč 20 psov, nekaj najfinejše vrste, in cele množice malih pišk in račice.

Rev. Alf. Miklavčič, OFM.

SLOVENSKI PREMOMARJI POZORI!

Brooklyn, N. Y.

Prosim Vas uljudno, da mi dovolite nekaj prostora v Vašem listu, da naznam slovenskim premogarjem, ki so na štrajku, da so priredila newyorská slovenska društva dne 17. junija t. l. piknik, katerega dohodki so namenjeni v pomoč štrajkujočim slovenskim premogarjem.

Prebitek te prireditve — \$952.00 — je namenjen izključno slovenskim štrajkarjem v premogokopih.

Za podporo iz tega sklada lahko vpraša vsak slovenski premogar z družino; samskih se ne vpoštevajo, ne ozirajo se, če je član kake slov. organizacije ali pa ne. Ne upoštevajo se tudi, ali je tega ali onega lista naročnik, ali pa član te ali one vere ali pa politične stranke.

Vpoštevajo se samo, da je slovenski premogar in da se nahaja v potrebi.

Torej se prosim štrajkujoče slov. premogarje, da se javijo lahko pri tajniku veseličnega odbora

Antonu Cvetkovich, 983 Seneca Ave., B'klyn, N. Y.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

"AMERICAN SLOVENIAN CITIZEN ALLIANCE."

Chicago, Ill.

Nekateri bodo mogoče mislili in sodili, da je organizacija "American Slovenian Citizen Alliance", katero smo ustanovili dne 11. marca t. l., že mogoče zaspala, ker po ustanovitvi iste še nismo nobene občne seje sklicali. Temu seveda ni tako. Torej za dobrobit vseh onih, ki se zanimajo za splošni napredek te organizacije, hočemo na tem mestu nekoliko na kratko poročati delovanje skupnega odbora, kateri obstoji iz 14 moč, in sicer: Leo Jurjovec, predsednik; Frank Banich Sr., podpredsednik; Ant. Gregorich Sr., blagajnik; John J. Zefran Jr., tajnik; John F. Zeman, organizator; Ant. Banich, Sergt.-at-Arms. — Advisory Committee: Joseph Perko Sr., John Zefran Sr., Frank Grill Sr. — Arrangement Committee: Frank Schonta, Joseph Zupancich, Steve Foys, John Turner in Ludwig Košnik.

Ta skupni odbor je imel že več sej, na katerih se je razmislilo in debatiralo glede delovanja gori imenovane organizacije. Za sedaj smo sklenili in odobrili tri poglavitne točke, katere imajo za enkrat največjo pomena za naše slovensko ljudstvo, kakor tudi za napredek te organizacije in te so: 1. Vstopnina v American Slovenian Citizen Alliance je prosta, kakor tudi mesečnine se ne bo pobiralo, tako bo vsakemu prost, da se priklupi tej organizaciji ne glede ali spada k tej ali oni stranki, najsi bo državljani ali ne, vsak je dobrodošel, edini pogoj je, da mora biti polnoleten. — 2. Naloga gori imenovane organizacije bo skrbeti za napredek in dobrobit njenih članov in članic, kakor tudi za splošno slovensko naselbino, to se pravi, dobiti za našo naselbino isto, kar bi ji največje pripomoglo do lepšega mesta in boljše vpliva. — 3. Pomagati in vplivati nato, da si zadobi vsak polnoletni Slovenec in Slovenka državljansko pravico. Ta točka je sedaj za nas Slovence najvažnejša pomena, ker le potni volilnega glasa zamoremo pokazati našo moč javnosti in obenem si pa lahko vsak amerikanski državljani šteje v čast, biti član in pod protekcijo najmočnejše in najbogatejše države na svetu. Da pa nam bo kakor hitro mogoče vse Slovence amerikanizirati, hočemo, kakor hitro nastopijo jesenski dnevi, sklicati pobleto sejo za nedržavljanke, in ako se bo priglasilo zadostno število, potem vam hočemo preskrbeti državne učitelja, da vas on pripravi za državljanski izpit. Vsi oni, kateri pa še nimajo prvega papirja, pa prosim, da si istega prej ko mogoče

preskrbite. Ako rabite kaj pomoči, se lahko obrnete na enega ali drugega uradnika, ali pa na spodaj podpisane. Bodite uverjeni, da bodo nastopili časi, ko bo izvanredno težko si pridobiti državljansko pravico, torej poslužite se prilike, katere se vam nudi sedaj.

Posebno pa apeliram na one omožene Slovence, katerih možje so postali državljani po 18. sept. 1922. Vsaka taka Slovenka lahko v zelo kratki dobi postane državljanka brez vsakega prvega papirja in sicer na podlagi državljanskega certifikata njenega moža. Premnogokrat se sliši opazko, češ, to je alright, saj ima moj mož papir. — Res, to je zadostno za one, katerih možje so postali državljani pred 16. sept. 1922. Vsaka ona Slovenka, katere mož je pa postal državljani po preteku gori omenjenega časa, pa mora tudi sama prositi za državljansko pravico, drugače v slučaju smrti njenega moža ona nima nobene pravice do protekcije Združenih držav ameriških in v pre mnogih slučajih, kot taka, pride v zelo neljube zadrege.

Torej, dragi rojaki in rojakinje, pridružite se nam! Vstopnina je vam dana prosta. Torej iz finančnega stališča ne vidimo nobenega vzroka, zakaj ne bi bil vsak zavedni Slovenec in Slovenka član(ica) te organizacije. Ako vam je kaj na tem, da bomo tudi mi Slovenci v doglednem času prišli na površje, da bomo vpoštevani in pripoznani pri drugih narodih, potem je vaša častna dolžnost, da se priklupite k nam ter delujete na to, ko bo prišel poziv in klic za javno sejo, da bomo takrat kot eden vsi Slovenci in Slovenke se temu klicu odzvali ter s tem drugim narodom pokazali, da se zavedamo svojih dolžnosti ter da je naša trdna volja dospeti na isto stopinjo in dobiti isto pripoznanje, kakor vsak drug ugledni narod.

Kdaj nameravamo sklicati veliko javno sejo, vam bo ob času naznanjeno, za sedaj pa brez tehtnih vzrokov ne bomo sklicevali seje (razen sej odbora), ker nečemo brezpotrebno izkoriščevati denar, katerega smo dobili v blagajno na prvi seji potom prostovoljnih prispevkov nekaterih naših dobrih rojakov.

Več pozneje in pozdrav, Leo Jurjovec
Inšpekcija.

Kapitan inšpicira vojaško hrano. Da bi bili vojaki bolj zadovoljni, je vprico vojakov vzel skodelico in poskusil ter rekel: "Tako dobre kisle juhe pa že dolgo nisem okusil!" V tem pa je prihitel kuhar in na glas vprašal: "Ali ni dobra naša kava?"

POUK O TEM IN ONEM.

(Nadaljevanje z 3. strani.)

let po svojem prihodu.

Kdor ima le "prvi papir", ni ameriški državljani. On ne more dobiti ameriškega pasporta, ako bi hotel odpotovati, marveč mora potovati s potnim listom, one države kateri je podrejen. On tudi nima nikake volilne pravice razun v državi Arkansas.

Od 22. septembra 1922 naprej inozemka, ki se poroči z ameriškim državljanom ne postane več državljanka vsled poroke. Ona mora, ravno tako kot neporočena ženska sama zaprositi za naturalizacijo. Res pa je, da veljajo za njo nekatere olajšave. Od nje se ne zahteva, da mora bivati v Združenih Državah pet let, marveč zadostuje leto dni. Ni ti ni za njo treba, da ima "prvi papir". Mora pa dokazati, da je bila zakonito pripuščena v Združene Države v svrhu stalnega bivanja.

Za daljše informacije obrčajte se na Foreign Language Information Service, 222 Fourth Avenue, New York City.

BUDWEISERJEV SIRUP.

Ječmenov sladni sirup, ali sladni ekstrakt, kakor ga nekateri imenujejo, ni nov produkt. Že pred 50. leti so ga rabili za različne stvari. Od časa do časa pa so vedno znašli še kaj, za kar se lahko porabi. Zahteva je postajala vedno večja in treba je bilo graditi nove tovarne, v katerih se sedaj izdeluje sladni sirup.

Kot hrana, ječmenov sladni sirup se dolgo časa ni mogel udomačiti. Njegova velika vrednost je prišla šele pred kratkim v poštev pri raznih proizvodnih hrane, kakršne se mnogi poslužujejo za zajtrk. S svojim proizvodom dodaje nekoliko slada, kar napravi jed bolj okusno. Uspeh produktov sladnega sirupa je bil tako velik, da je pretežna večina hrane za zajtrk najbolj popularna tista, ki vsebuje sladni sirup.

Budweiser ječmenov sladni sirup je postal znamenit po sedemdesetletni preizkušnji in se ga v vseh grocerijah in delikatesah. Imejte ga vedno pri rokah. Naši ljudje vedo, kaj je dobro, zato pa zahtevajo vedno le Bohemian Hop Flavor in The Budweiser Malt.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

SUPERIOR FUNERAL SERVICE

Edward Schmidt, Funeral Director

THE BALLHORN FUNERAL TEMPLE

Uporaba mrtvašnice brezplačna. — Odprto noč in dan.

Phone 439.

8th Street in St. Clair, Sheboygan, Wis.

JACOB GEREND FURNITURE CO.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah. Tel.: 377-J — 4080-W.

W. A. PFISTER
JEWELER
On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

Merchants & Miners Bank

GALUMET, MICHIGAN

Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000

Nedeljni dohodek \$190,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik

THOMAS HVALSON, podpredsednik

FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.

E. H. MANGER, pomožni blagajnik

W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik

PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.

IZVRUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

MEH ZA SMEH.

V jasnem dežuje!

Francček-pijanček je šel dobre volje domov. Gredeč pa se je naslonil na neko hišo v vasi in začel peti luni, ki ga je mlo gledala. Z okna nad njim je pa vili nekdo nanj vrč vode. — Francček-pijanček je mirno dalje pel. Ko je končal, je pa rekel: "Dandanes so res čudni časi! Zdaž je tudi v jasnem dežuje!"

* * *

Čas je zlato.

Agent: Kaj pa je to? Prej ste mi rekli, naj pridem pozneje, zdaj me pa ven mečete.

Trgovec: Prej vas nisem utegnili.

* * *

Kdo je bil bolj navihan?

Neki zdravnik je imel to navado, da je pri prvem pregledu računal \$2.00, a pri drugem pa le samo \$1.00. Pa je šel Francček-pijanček k njemu za ženo in je mislil, kako bi si prihranil od \$2.00, ki mu jih je žena dala, nekaj za pijačo. Ke je prišel k zdravniku, je zato dejal:

"Gospod zdravnik, danes sem pa že zopet tu!"

Mislil je, da bo zdaj zdravnik računal le samo \$1.00. — Zdravnik pa je dejal:

"Dobro izgledate od zadnjič. Kupite si še enkrat ravno tista zdravila, kot sem jih vam prvič predpisal. Račun \$1.00!"

Francček-pijanček je bil ob \$1.00 in še — brez zdravil!

* * *

Tatvina v vinski trgovini.

Polica: "Katero vrsto vino so vam ukradli, 'štajerca' ali 'dalmatinca'?" — Novi kletar: "Ni še bilo znamke na sodu, ne vem, a zdi se mi, da bi bil dalmatinski 'štajerca'."

* * *

Dober profesor.

Dijaki so bili pri skušnji. — Profesor vpraša:

"Kako se imenuje morje med vzhodno Azijo in zapadno Ameriko?"

Dijak odpre usta, jih zapre in molči. Profesor se ni hotel blamirati pred komisarjem, za-

to hitro reče:
"Izvrstno, dobro, res imenuje se Tihi ocean!"

* * *

V prodajalni.

Prodajalec: "S čim naj vam še postrežem? Morda z odpi-

ralnim nožem za pisma?"
Kupec: "Hvala! Sem poročen!"

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Naš izdelek prekosi vse druge na trgu..
-- brez izjeme!

Če me odjemalec, katerega ne bi rad izgubil vpraša, kateri izmed sladov (malt) je najboljši, mu odgovorim: "Budweiser".

Seveda, ne morem dati premije ali kaj drugega povrh. Je preveč prave kvalitete v tem izdelku. PAČ PA...

vsaka kana, ki gre iz moje trgovine, me sprijazni z novim odjemalcem... prijatelji zopet pridejo in kupijo še več.

Budweiserjev Malt Syrup pripomore do boljšega okusa peciva, kruha ali kaj slasnega.

ANHEUSER-BUSCH, St. Louis
Western Sales Corporation
1525 Newberry Ave. Distributors Chicago, Ill.

Budweiser
Prava kvaliteta Malt Syrup

BM-72

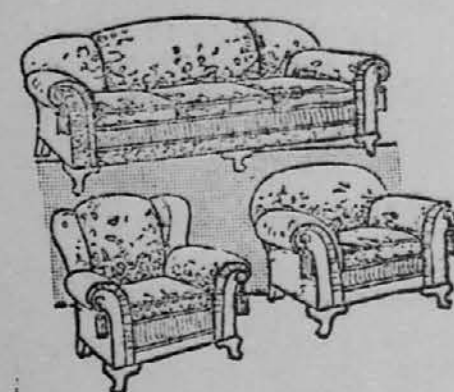
Phone 6138 **J. J. Telser** Phone Crawford 4124
LOWEST PRICES

2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

"Domača trgovina za vsakovrstne hišne potrebščine"

"PRIDITE, DA SE SAMI PREPRIČATE."

Sedaj je čas, da si ogledate našo zalogo, če rabite le malenkost, ali kakšno veliko stvar, pri nas dobite vse. — Uljudno vas vabimo, da pridete v našo trgovino vsak čas. Zelo bomo vpoštevati vaš obisk, kot sosed.

V sobi, kjer prebivate in kamor peljete gosta, imate radi, da je čedno. Mi imamo veliko zalogo pohištva, ki bo odgovarjalo vašim zahtevam. Leseno ali prevlečeno. Garantiramo, da boljšega ne dobite za to ceno.

Naša zaloga otroških vozičkov je popolna, izdelava krasna in moderna, zadnje novosti od 1. 1928. Ponos vsake matere je, da svojega malčka pelje na sprehod v lepem vozičku.

PRIDITE POGLEDAT, DA SE SAMI PREPRIČATE.

Armstrong's Linoleum
for Every Floor in the House

Za tla imamo veliko zalogo karpeta in drugih preprog. Tukaj označeni Armstrong linoleum prednjači v Ameriki in smo ponosni, da ga tudi mi imamo v zalogi, da lahko postrežemo obiststvu z najboljšim.

"GOVORIMO VSE INOZEMSKJE JEZIKE".

SPOMLADNE OBLEKE.

Naznanjam, da sem prejel ravnokar veliko zalogo spomladnih in letnih oblek za moške in fante, vsake barve in velikosti. Pridite in ogledajte si jih!

Ravno tako imam veliko zalogo obuval, s katerimi vam postrežem v zadovoljnost!

Cene zmerne, blago jamčeno, — postrežba točna!

Slovenskemu občinstvu se priporočam v naklonjenost!

FRANK OPEKA

Trgovina z mešanim blagom in obuvali.

502 — 10th STREET -- WAUKEGAN, ILL.

Lz življenja in sveta.

NOČ RAZPUTINOVE SMRTI.

Ime "starca" Grigorija Rasputina, ki je na tako usoden način posegel v življenje zadnjega ruskega carja in njegove družine, je prešlo v rusko zgodovino kot madež, kot neverjetno dejstvo, ki ga bodo bodoči rodovi morda bolje umeli nego ga moremo mi. O nasilni smrti tega zagonetnega starca je sedaj izšlo prvo avtentično poročilo iz peresa edinega moža izmed četvorice, ki je sodelovala pri umoru. To je knez Feliks Jusupov grof Sumarokov-Elston, ki živi v Parizu in je poročen z nečakinjo carja Nikolaja II. Jusupov je izdal v Parizu knjigo: "Rasputinov konec", v kateri opisuje ono strašno noč od 16. na 17. decembra 1916, ko je Rasputin v svoji palači v Petrogradu s pomočjo svojih tovarišev umoril. Dopolnili so se odigravali naslednje:

Dogovorjeni večer se je približal. V Jusupovi palači na Mojki se je nahajal mladi Feliks Jusupov, poslanec dume Puriškevič, veliki knez Dimitrij Pavlovič in gardni poročnik Suhotin. Proti polnoči se je odpeljal Jusupov s svojim avtomobilom po Rasputina, da ga pripelje na dogovorjeno kramljanje v svoj palačo. V zajutrkovalnici v pritličju je šumel samovar, vino je stalo na mizi in s ciankalijem zastrupljeno pecivo. Jusupov in Rasputin sta sedla za čajno mizo. Ostali trije gospodje so bili v prvem nadstropju v sobi, ki se je nahajala natančno nad zajtrkovalnico. — Rasputin je govoril o tem, da ga plemstvo črta, ker se je kot pripadnik cerkve drznil prodreti v carske sobane. "Nič se mi ne bo pripetilo!" — je vzkliknil. "Zavarovan sem proti vsemu in že več nego enkrat me je Bog obvaroval!" — Jusupova obvladuje samo ena misel, kako bi Rasputina pripravil od tega, da bi pil iz zastrupljenih čaš. Slednjič se je zgodilo: Rasputin je jedel pogačo in popil dve časi madeire. Toda o kakem učinku strasne strupa ni bilo nobene sledi. Sedla si molče nasproti in Rasputin se prekanjeno smehlja, kot bi hotel reči: Vidiš, vse ti nič ne pomaga, jaz sem vendar močnejši. Jusupov pripoveduje, kako se je med njim in starcem razvil nemir: natančno je čutil, kako je začela njegova duševna odpornost po jemati in kako je bolj in bolj podlegel neki hipnozi. Čutil je, kako ga obhaja slabost in kako je predmete pred seboj le nejasno razločeval. Rasputin je prosil Jusupova, naj mu ob spremljevanju kitare kaj zapoje.

Bilo je že skoraj ob 3 zjutraj; nad dve uri je že trajal mukepolni boj. Nekaj se mora zgoditi! Tudi v prvem nadstropju so že postajali nepotrežljivi — čul se je ropot. Jusupov pravi Rasputinu, da mora biti pogledat, ako so že vsi gostje odšli — in hiti v prvo nadstropje. Sledilo je kratko, razburjeno posvetovanje in sklep, da gre vsa četvorica skupaj v zajtrkovalnico, se vrže na Rasputina in ga s skupnimi močmi zadavi. Napotili so se, toda v zadnjem trenutku se domisli Jusupov, da bi utegnil Rasputin, ako bi jih videl priti vse skupaj, uganiti njihovo nakano ter bi se mogel načrt posrečiti. Jusupov je sklenil, da dejanje sam izvrši; zato je vtaknil v žep revolver velikega vojvode in odšel zopet k svojemu nočnemu gostu. Našel ga je sedečega za mizo s sklonjeno glavo in težko sopečega. Rasputin je tožil, da ga peče v

držale kakor v precepu. Slednjič sem se iztrgal in Rasputin je padel po tleh, držeč v roki ramo mojega jopiča. Stekel sem po stopnicah v prvo nadstropje, Puriškevič mi je prišel že nasproti: "Hitro revolver! Streljajte, živi!" sem zaklical. Tu sem zaslišal za seboj šum: to je mogel biti samo Rasputin. Tekel sem v svojo delovno sobo in zgrabil gumijasto palico, ki mi jo je bil dal Maklakov "za vse slučaje", in stekel zopet dol.

Od silnega razburjenja nisem mogel takoj opaziti, kaj se prav za prav godi. Potem sem videl, kako je dospel Rasputin po vseh štirih, godrnja je in ječa, na zadnjo stopnico. Od tu so vodila tajna vrata na dvorišče. Pripravljen sem bil, da so ta vrata zaklenjena, ker sta jih bila Dimitrij Pavlovič in Suhotin ob odhodu zaklenila in iz vrela ključ s seboj. Tem večja je bila moja groza in začudenje, ko so se vrata odprla in je Rasputin izginil v temi na dvorišče. Puriškevič je skočil za njim in takoj nato sta počila dva strela. Samo da nam sedaj ne uide! — sem si mislil in stekel skozi glavna vrata na cesto, da bi Rasputina, če bi bilo treba, prestregel.

Z vrta in dvorišča so vodila tri vrata na Mojkin kej; srednja niso bila zaklenjena. Skozi okrižje sem videl, kako je Rasputin, sledeč svojemu živalskemu nagonu, stremil ravno proti tem vratom. Sedaj je počil tretji in nato še četrti strel. Rasputin se je zazibal in padel. Topot se je zdelo, da je v resnici mrtev. Na levem sencu je zijala krvaveča rana — zadal mu jo je Puriškevič s peto.

Dalje poroča Jusupov, kako so udeleženci po končanem dejanju popolnoma izgubili glavo. Tako je Puriškevič policajo, ki ga je privabil strel, takoj povedal celo stvar. Jusupov sam je bil kakor ob umrlem, ki je začel v nekakem paroksizmu s svojo gumijevo palico udrihati po mrtvecu. "Vse božje in človeške postave so bile poštepane," pravi pisatelj. — Jusupov se je za pet minut onesvetil. Ko se je zopet zavedel, sta veliki knez in Suhotin ravno dospela. Hitro so zavili truplo v velik kos platna in se vsi štirje odpeljali z njim na Petro-Pavlov most in pogreznili usodno breme skozi luknjo v ledu v Nevo. Brezglavost je bila tako velika, da nihče ni mislil na to, da bi mrljica obteli in eden izmed njih vrže celo kožuh in galoše umorjenega za njim.

Dva dni nato so našli eno Rasputinovo galošo in čez nekaj ur tudi truplo ki je bilo primrznilo na led. Raztelesenje je dognalo: dva nesmrtna strela v prsih in en smrten strel v glavi. Sledi strupa se niso dale dognati.

Celo afero so potlačili. Veliki knez Dimitrij Pavlovič je moral oditi v Perzijo, Jusupova so "izgnali" na njegovo posestvo v Kurski guberniji, Puriškevič in Suhotin sta odšla na fronto.

Rasputin je bil mrtev, toda kakor bi še živel, so se ravnali po njegovem zadnjem nasvetu: politično krmilo so obrnili ostro na desno.

Katastrofa je bila pred vrati.

SVETOVNI MIR PO DELAVSTVU.

Generalno vodstvo angleške delavske stranke je izdalo 13. februarja 1928 manifest, ki obravnava mirovno vprašanje. Ko bi ta manifest sprejelo vse delavstvo, da bi postal internacionalna last, tudi po duhu, ne le po besedah, potem lahko rečemo: Vojne je konec.

Manifest se v bistvu glasi: Delavska stranka poudarja svoje neizprosno nasprotstvo napram militarizmu, imperializmu in vojni, izraža vero v internacionalizem, kateri je osnovan na sodelovanju svobodnih narodov. Moderni kapitalizem

je kotičke stalnega ogrožanja miru. Povzroča vojna bremena v znesku 800 milijonov funtov šterlingov, podjarmila tuje narode in jih imperialistično izkorišča ter priključuje stalno vojno nevarnost. — Vse narode poziva v energičen boj proti kapitalizmu in njegovim posledicam. V doseg tega cilja naj bi se omovala zveza svobodnih socialističnih držav. Evropski problemi se morajo v bistvu rešiti s stališča splošnosti, v okviru vseh narodov, ne pa s stališča zmagovalcev in premagancev ali pa pod vidikom kakšne nove pregrupacije držav.

Dosledna duhu teh tendenc zahteva:

1. Popolno revizijo verzajskega miru in vseh mirovnih pogodb z namenom, da se odstranijo vse gospodarske, vojaške in narodne krivice.
2. Ukinitve vseh izjem, ki so jih naložili Nemčiji v gospodarstvu in vojaški organizaciji. Tudi reparacijske dajatve naj se takoj ustavijo.
3. Izbris vseh vojnih dogov.
4. Ukinitve vseh družabnih naredb, ki ovirajo svobodno obnavljanje posameznih narodov.
5. Upostavitve prijateljskih odnosov do Rusije v gospodarskem in političnem oziru.
6. Uničenje vseh vojaških zvez.
7. Reorganizacija sedanje Zveze narodov, v zvezi vseh narodov. Ta zveza ne sme temeljiti na vojaških obvezah in gospodarski moči, ampak na medsebojni pomoči in na mednarodnem sodelovanju.
8. Sprejetje mednarodnega sodstva za vse sporne zadeve po mednarodnem sodišču in po razsodbi valni instanci za vse nejuridične sporne zadeve.

Za te ideje se bo borila na vseh mednarodnih forumih.

ZDRAVLJENJE RAKA IN DRUGIH DOSLEJ NEO-ZDRAVLJIVIH BOLEZNI.

Poročajo, da se je posrečilo celjskemu mečansko - šolskemu učitelju G. Lajtzu Poljšaku, najti uspešna sredstva zoper razne vrste raka, kostno jetiko, škrofulozo in kožne bolezni. So to bolezni, ki so bile do sedaj neozdravljive in so zahtevale letno na tisoče in tisoče smrtnih žrtev.

Ko je stopil g. Poljšak s svojim zdravljenjem pred javnost, so nastopili proti njemu pri oblasti in v časopisju zdravniški, češ, da je vse skupaj farbarija. Prerekanje po listih je dovedlo končno tako daleč, da je bil g. Poljšak pozvan v mariborsko bolnico, kjer naj preizkusi svoj način zdravljenja zgoraj imenovanih neozdravljivih bolezni na bolnikih, katere bo preiskala poprej posebn komisija. G. Poljšak je prišel v Maribor dne 1. julija in

NA PRODAJ, novo 2 nadst. poslopje, 5-5 sob, furnace ht. lota 35x125; malo vsoto takoj, ostalo na obroke. M. Simundza, 6459 Archer Ave. — Phone Prospect 7035.

NE NOSI PASU ZA KILO

STUART-OV ADHESIF PLAPAO — PADS, se razlikuje od pasov za kilo — to je mehanično-kemikalno zdravilo — napravi lepilo, ki drži mišice zlepi in leči kilo, ker se "PLAPAO" ne prebota samo maše na prizadeto mesto, se ne drgne in ni nevarnosti, da bi izdrknilo.

NOBENIH JERMEVNOV, ZAPONK ALI PERES NI POLEG. Mehko kakor baršun — lahko se nositi in malo stane. Skoro četrto stoletje je zadovoljilo že tisoče ljudi, ne da bi jim bilo treba ostaviti delo. Zaprišeženih izjav in zahval imamo veliko množico. Prirodno zdravilo, ki vas izleči, ne da bi bilo treba nositi pasu. To zdravilo je bilo "Gold Medal in Grand Prix." Poskusite PLAPAO poskušajte polje mo brezplačno, pišite ZASTONJ — tako in poslužite se spodnjega kupona — še DANES.

PLAPAO CO., 2445 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. Name _____ Address _____ ZASTONJ — POSKUŠANJA PLAPAO — ZASTONJ.

je začel z zdravljenjem v posebnih sobah v bolnici. Prišlo je v poštev: lažji, težki in najtežji slučaj zunanji, prsih in želodčnih rakov, kostne jetike in težki slučaj dolgotrajnih in globoko zajedenih kožnih bolezni. Slučaje bode dala na razpolago mariborska bolnica, najtežji bolniki pa so že naročeni na drugod iz Slovenije.

Je že sestavljena posebna komisija iz strogo nepristranskih zdravnikov, zastopnikov oblasti in časopisja, ki bo vse slučaje pred početkom zdravljenja pregledala, ugotovila bolezni, in jih fotografirala. Nato bo začel g. Poljšak z zdravljenjem pod vodstvom g. dr. Vilimeka iz Bizeljskega, katerega je že tudi ozdravil. Komisija bo pregledala napredek kure vsakih 10 dni. Po preteku par mesecev bodo komisijonelo in uradno zanesljivo ugotovljeni in preizkušeni Poljšakovi izumi na polju zdravljenja.

G. Poljšak trdi, da se mu je doslej posrečilo še vsak slučaj, katerega se je lotil glede imenovanih bolezni, tudi glede poizkusov v Mariboru gleda v svojo sigurnostjo bodočnosti v oči.

Pred komisijo v Maribor bodo poklicani dalje vsi bolniki, katere je g. Poljšak že ozdravil in kojih neozdravljivo stanje so ugotovili razni zdravniški. Listom je odstopil g. Poljšak več fotografij, ki kažejo nepobitno jasno bolnika pred zdravljenjem v obupnem stanju in po popolnem ozdravljenju.

Ako bo prestal preizkušnjo v Mariboru s uspehom, bo največji mož in največji dobrotnik trpečega človeštva. Bog daj, da bi se naši upi uresničili in da bi bil Slovenec toliko desetletij težko pričakovani odrešenik!

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopada, pošlji to svojo prijateljem in znancem b. priporoči jim ga, da si ga naredi!

KJE SE NAHAJA? Prosim ameriške Slovence in rojake, če je kateremu znano, kje se nahaja moj brat Edvard Skale, po poklicu mesar, rojen v Radečah pri Zidanem mostu. Julija Pust, roj. Skale, Urbanova ul. 10, Maribor, Jug.

Samo čakanje.

Mlado ženo so vprašali kako se počuti v zakonskem stanu. Rekla je: "Samo ta sprememba je, poprej sem čakala Pepeta do polnoči, predno je odšel od mene, sedaj pa čakam čez polnoči, da pride domov."

Prišla mu je prav.

"Pravijo, da vsakopot ko se poljubimo, umrje po en paganski Kitajec."

"Pojdj sem, uničiva paganski kitajski narod!"

Sladko povračilo.

Ona — "Kaj je poljub?" On (Jo poljubi) — "Tukaj imaš enega."

Ona — "Vrnem ti ga, ker ga nemaram."

Tako je.

"Pri kvartah jaz vedno en dan zgubim, drugi pa zopet dobim."

"Potem pa igray vsak drugi dan!"

Sapo mu je vzelo.

Oče — "Sinko, ko sem jaz bil v tvojih letih, nisem se nikoli zlagal."

Sinček — "Oče, koliko ste pa potem bili stari, ko ste začeli lagati?"

Iz ust otroka.

Nelka — "Mati, mene boli želodec, kaj je to?"

Mati — "Nič, nič dragica, bo že bolje po večerji, boli te, ker je prazen." Po večerji pride k družini na obisk profesor, ki je potožil, da ga boli glava. Nelka se pa hitro oglasi in pravi: "O, nič, nič hudega gospod profesor, bo že bolj, prazna je."

NAŠI ZASTOPNIKI.

Ant. Jaksetić, potovalni zastopnik.

COLORADO:

Cahon City, — Ana Susman. Colorado Springs, — M. Kapsch. Crested Butte, — Martin Težak. Denver, — G. Pavlakovič. Leadville, — Rev. M. Trunk, John Zeleznikar. Pueblo, — Rev. P. Cyril, O.S.B., I. Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak. Aurora, — M. Vesel. Bradley, — Rose Smole. W. Pullman - Chicago, — Frank Gabriel. Elmhurst, — Karolina Milost. Grantville, — Frank Perše. Galesburg, — Anna Dolinšek. Joliet, — M. Bluth, Jos. F. Muhich.

RAZPRODAJA KNJIG po znižani ceni.

Skupina devetih knjig za \$2.00

- 1.) ZABAVNIK. Zbirka družabnih iger, "trikov" in "črnih umetnosti", s katerimi se lahko ure in ure zabava celo družbo. Cena.....65c
- 2.) NA NEGOTOVIH POTIH. Mična in zanimiva povest iz ameriškega življenja. Cena.....30c
- 3.) SADIJE V GOSPODINSTVU. Pouk in navodila gospodinjam, kako se da navadno sadje, surovo ali kuhano, pripraviti v okusna jedila. — Cena.....75c
- 4.) Za krščanski socializem. Edino socializem bo rešil človeško družbo propada. A ne svobodni miselni socializem, ampak socializem na krščanski podlagi. Ta knjiga vam nudi jasen pogled v njega bistvo. Cena.....80c
- 5.) PET KNJIG GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE ZA L. 1928. Izmed teh ste dve povestni knjigi dve poučni in en kolektar. Cena.....1.10

SKUPAJ.....\$3.30

Ako naročite skupaj vseh navedenih devet knjig naravnost in naše knjižarno in polijete denar naprej, jih dobite za znižano ceno

\$2.00

Knjižarna Amerikanski Slovenec 1846 WEST 32nd STREET, CHICAGO, ILL.

John Kramarich. Mchadala, Joliet, Ill. — M. Kostellc La Salle, — Anton Strukel. Lockport, — John Koreltz. No. Chicago, — Joseph Drashlet. Peoria, — Mary Zabukovec, Math. Papih. So. Chicago, — Ant. Bakse. Waukegan, — Andrew Košir.

INDIANA:

Elkhart, — Mary Oblak. Indianapolis, — Louis Komlanc. Porter, — A. Kerznaritz.

KANSAS:

Franklin, — John Dobravec. Frontenac, — Joseph Zorc. Kansas City, — Peter Majerle. Mulberry, Kans. — Mrs. B. Omahne. Wathena, — John Frankovich. West Mineral, — Mary Plankar.

MICHIGAN:

Ahmeek, — J. Hribljan. Detroit, — Rev. B. Ambrožič. Grand Haven, — Ang. Resner. Iron Mountain, — Kath. Hebein. Calumet, — Jos. Sustarsich. Manistique, — Ana Schwab. St. Charles - Saginaw, — John Gricar.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich. Blwabik, — Mr. Frank Globokar. Chisholm, — B. Globoknik. Ely, — Mrs. V. Marn, John Otrin, Jos. Peshehl. Eveleth, — Johana Kastelic. Frances Kvaternik, Antonia Nemgar. Gilbert, — Frank Ulfar. Greaney, — U. Babich. Hibbing in okolica, — Joe Zaic. Keewatin, — Mary Kolar. McKinley, — A. Hegler. New Duluth, — M. Spehar. Redore, — A. Mlakar. Rice, — Rev. John Trobec. Sartell, — John Burgetaler. Soudan, — Frances Loushin.

MONTANA:

Butte, — Marko Gornik. East Helena, — Frances Ambro.

NEW YORK:

Brooklyn, — Catherine Schneller. Gowanda, — J. Zevnik, Karel Strinsha. Little Falls, — Amalia Furlan. New York, — Rev. Kerubin Begel.

OHIO:

Barberton, O. — Rev. A. L. Bombach. Joseph Lekšan, A. Okoliš. Bedford, — Frank Stavec. Bridgeport, — L. Hoge. Cleveland, — Mike Poklar, Rev. J. J. Oman, Rev. M. Slaje, Rev. M. Jager.

Conneaut, — Angela Berus. Kenmore, O. — Alois Messer. Nottingham, — Mary Mevzek. Noble, — Jennie Intihar. Lorain, — Mamie Perusek.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa, — Ant. Habich. Ambridge, — Jennie Svegel. Beadling, — Nikolaj Simonich. Bessemer, — Mary Ohlin. Braddock, — Joseph Lesjak. Bridgeville, — Elizabeth Gradishar. Burgettstown, — J. Pintar. Bulger, — S. Jenko. Canonsburg, Houston, Strabane in okolica, — John Pelhan, Michael Tomšić.

Cairnbrook, — Angela Satkovič. Durant City, — Frank Debeve. Duryea, — A. Pirnat, Am. Svek. Farrell, — Anna Lumpert. Forest City, — Anna Breznick. Homer City, — Mary Gorichan. Homestead, — Jos. Simic. Imperial, — Paul Jamnik. Johnstown, — Andrew Tomec, C. Pristau.

Moon Run, — Jacob Drašler. Morgan, — M. Dernovšek. Olyphant, — Mary Zorc. Pittsburgh, — John Globlich, G. Weselich, G. Verbanec. Sharpsburg, — John Skoff. Steelton, — Anton Malesich, Doroteja Dermč, Ana Lopert. Vandling, — Frank Pancar. West View, — Jos Briskic.

WISCONSIN:

Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar. Milwaukee, — Lucija Gregorič, Marg. Ritonja. Racine, — Martin Novak. Sheboygan, — Michael Progar, John Udovich, Marie Prislard. Tlaga, — Ludvik Perusek. Wauwatosa, — Ivanka Zavodnik. Willard, — Frank Perovšek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Frank Rosenstein. Rock Springs, Wyo. — Rev. A. Schiffer, Ursula Ivsek, Ant. Leskovic, Jr.

MISSOURI:

Harviel, — John Breznik. Kansas City, Mo. — Mathew Papih. Neelyville, Naylor in Poplar Bluff, Mo. — Ant. Slanc. St. Louis, Mo. — John Mihelich.

CANADA:

Montreal, Que., Canada. — Mart. Gald. Nelson, B. C., Canada. — Frank Mlakar. Prince George, B. C., Canada. — Fr. Saje.

San Francisco, Calif. — Mrs. Bara Kramer, Mrs. K. Cesar. Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. Golob, George Ferenchak. So. Omaha, Neb. — Ant. Krasovec. West Linn, Ore. — Marija Plantan. Renton, Wash. — Thomas Rihtar. Newark, N. J. — Jennie Mevzek. Helper, Utah. — August Topolovec. Valley, Wash. — Mary Swan. Richmond, W. Va. — Nich. Badovinac. Thomas, W. Va. — John Lahajnar. Pierce, W. Va. — John Jurca.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški pisatelj E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Pa Ine ni mogla sprejeti velikodušne ponudbe.

"Vse preveč vas spoštujem, da bi se prodala vam!" je pravila.

In končno je prišlo, kar je moralo priti.

Ine se je vdala Canlerju, samo da bi se rešila nadležnega in osvojenega prigorvarja in siljenja.

Zmagoslavno je razlagal Canler svoje načrte za bližnje dni.

Ze zaroka, je pravil, se mora kar najlepše vršiti. Koj jutri da se popelje v mesto in poskrbi vse potrebno zanjo.

Po zaroki se odpeljejo vsi skupaj v Baltimore. Tam bo v štirinajstih dneh poroka, takrat, kakršne Baltimore še ni videla in kakršna se spodobi za bankirja Canlerja iz New Yorka.

Po poroki pojdeti z Ino na ženitvanjsko potovanje, gospod profesor pa se bo vrnil na famo ter se polagoma preselil v New York. Tam namreč bodeta odslej z Ino živela.

Tako je razlagal Canler ter se odpeljal. Za seboj pa je pustil hišo polno žalosti.

Profesor Porter se je prekosel s svojim prijateljem zakopal v kupe učenih knjig. Pa nista študirala.

Mesto tega sta se pripravila o pravicah staršev in o dolžnosti otrok ter sta končno — jako značilno! — oba in s čudovito in redko enodušnostjo loppila po oblastnem in nasilnem Canlerju ter zabavljala huje, ko se je dalo.

Barba je godrnjala po kuhinji, si brisala solze s sajastim predpasnikom in nevoljno metala krog sebe ponve in kozice.

Clayton pa je hotel oditi.

Toda Inine žalostne oči so ga zadrževale. Ni je mogel zapustiti.

Povrh je še neprestano upal, da se bo nekaj, karkoli, zgodilo in izpremenilo obupni položaj.

Pa nič se ni zgodilo.

Le Canler se je vrnil z dvema okrašenima avtomobiloma in s kopo prijateljev.

Slovesno so obhajali ta večer zaroko.

Drugo jutro pa so se začele priprave za odhod. Opoldne so mislili odpotovati.

Ine je ušla šumni družbi in pobegnila na vrt, od tam pa v gozd.

Daleč zunaj sredi gozdne tišine je ob ozki stezi stala poltrhla klopica. Tja je zadnje čase rada prihajala, tja je hitela tudi tisti dan, — poslednji svojega svobodnega življenja.

Zdrknila je na klop in dolgo zadržane solze so ji planile v vroče oči. Ves svoj užaljeni ponos, ves svoj strah pred kruto bodočnostjo, vso svojo tajno, brezupno ljubezen je vtila v svoje solze.

Skrivala je vse dni sem, premagovala se je, nihče bi naj ne vedel, kako bridko ji je. Tu pa se bo razjokala, potem pa bo šla nazaj med ljudi, — mirna, hladna, malomarna za vse kar jo čaka —.

Iz nedrj je potegnila zlat navesek, okrašen z diamanti in obšen na težko zlato veržico. Odprla ga je, pobledela slika mladega moža je bila v njem in poleg slika mlade, lepe žene.

Dolgo je gledala sliko, pomirila se je, skoro pozabila je na solze.

"Za las sta si podobna!" je šepnila in se zamislila daleč v stran v neki drugi gozd, na mično travnato planoto —.

Tam sta sedela, dolgo je bilo temu, z njim, ki je bil tako zelo podoben možu na sliki, jedla sadeže, ki jih ji je nabral po gozdu, si gledala v oči in se smejala, ker se nista razumela.

Tistikrat, da, je bila srečna, srečna kakor nikdar poprej in ne pozneje v življenju —.

Kolikokrat je mislila nanj, kolikokrat ogledovala sliko —!

Da, tega neznanega, lepega junaka je ljubila, pri njem je bila srečna, srečna bi bila tudi sedaj z njim —.

Pa saj ni bilo mogoče —!

Tisoč in tisoč milj je ležalo med njima, ne našla bi ga, če bi ga tudi šla iskati —. In Bog vedi, če je vobče še živ, tam doli v divji džungli, sredi tolikih nevarnosti —.

Pa ne samo da ju je ločil prostor, tudi življenje ju je ločilo —.

Ali bi mogla živeti z njim —? Ali pa on z njo —?

Preveč ju je ločilo —!

Neznani beli junak doli v afriški džungli je bil vzor moške lepote, posebej zdrava, nepokvarjena mladost in svežost, pa vzor, ki ga občudujemo in ljubimo, ki pa ni dosegljiv —.

"Usoda mi je odločila Canlerja, njega moram vzeti", je šepetala. "Claytona spoštu-

jem, moj najboljši prijatelj je. — Tebe pa, moj mladi, lepi, neznani junak, tebe pa ljubim in te bom ljubila do zadnjega vzdihljaja ter čuvala spomin nate v skritem kotičku svojega srca, najdražji, najljubši spomin —. Ti si moj, moj junak, Ine pa je tvoja —!

Tako se je tolažila in mirila in solze so se ji posušile.

"Nikdar se ne bova več srečala v življenju. Ni nama bilo usojeno —!" je vzdihnila, skri-la navesek v nedrje in počasi vstala.

Pa glasno je kričnila, kolena so se ji zašibila, vsa kri ji je planila k srcu in v nemem strahu in iznenadenju se je sesedla nazaj na klop.

Na stezi, komaj par korakov od nje, je nekdo stal —.

Visok človek, vitke postave, širokih pleč in čudno zarjavelega obraza —.

—, in ta obraz —!

VI.

Trzan, Ine in Canler.

"Ine —!"

Vsa se je tresla.

Z velikimi, plašnimi, začudenimi očmi je gledala zagoreli obraz.

Kako dolgo je že stal tukaj pred njo in jo opazoval —? In kako je prišel sem? On —?

Pozna jo —!

Pa saj ni mogoče —!

Toda pozna jo —! Po imenu celo —!

Nehote so se ji izville besede:

"Ti si —? Vi ste —?"

"Da, jaz sem!" je odgovoril francoski. "Ti si, ki vam je dal zlati navesek —."

Stopil je bliže.

"Dovolite, da govorim francoski! Francošino sem se najprvo učil. Sedaj se učim angleški. Pa še ne znam dobro."

Njen strah se je umaknil neznanemu čudenju. Sree ji je burno bilo. Lica so ji gorela.

Čutila jih je in v ljubki zadregi je iskala vsakdanjih besed, da bi mu skрила svoja burna čuvstva.

"Ampak — kako je mogoče?"

Prijeten smehljaj se je razgrnil po njegovem moško lepem obrazu. Njegove oči so iskale Inine oči in pripovedovale o ljubezni in sreči, njegova usta pa so govorila vsakdanje vljudne besede.

"Čudite se, gospodična, kajne, da vidite pred seboj mesto divjega, mutastega gozdne- ga divjaka — pa vljudnega pohlevnega go- spoda, oblečenega po najnovšem pariškem kroju in ki povrh govori celo francoski in razume angleški —! Pa to je dolga povest, ki vam jo bom pozneje pripovedoval —."

"Neverjetno —!" se je resnično čudila. Oči se ji kar odmaknile niso od njegove vitke, krepke postave, zamen je umikala pogled.

Strah jo je popolnoma minil. Tako mirna je bila, tako prijetno zadovoljstvo jo je obje- lo, srečna je bila.

Pa tudi brezmejna radovednost se ji je o- glasila.

"Ampak — kako ste me našli? Tule v skri- tem gozdu —! Kako ste prišli semkaj iz — iz Afrike?"

"Saj ste mi napisali svoj naslov! Ne veste več —? V pismu na gospoda Arnota!"

Živo je zardela. Vsa v zadregi je hitela:

"Uhugi gospod Arnot! Ali še živi?"

"Seveda!"

"Pa zakaj se nista vrnila tistikrat?"

"Ves je bil ranjen. Dober teden se je zdra- vil v džungli."

"Ah —! Saj sem pravila kapitanu, naj še počaka z odhodom, gotovo da se je Arnotu kaj pripetilo!"

In prišli ste h koči, pa je bilo prepozno —! Pravili so, da ste šli k črnem, da ste njho- vega rodu —!"

Nasmejala se je.

"In vi ste jim verjeli —?"

"Oh ne, gospod —, gospod —? Kako vas naj imenujem —?"

"Trzan —."

"Trzan —?" je vzkliknila. "Trzan —! To- rej ste ena in ista oseba z lastnikom koč —! O, mislila sem si tako!"

Torej ste vendar že tistikrat znali angle- ški —! Listič na vratih je bil vsaj angleški pisan. Kako pa da sedaj —?"

Torej ste vendar že tistikrat znali angle- ški —! Listič na vratih je bil vsaj angleški pisan. Kako pa da sedaj —?"

Spet se je smejala.

"Tudi to je dolga povest! Dejstvo je, da sem tistikrat znal samo pisati po angleško, govoriti pa ne. Šele Arnot me je učil govoriti. Pomotoma pa najprvo po francosko."

Umolknila sta za trenutek.

Ine je po strani gledala Trzana.

Naročite knjige iz seznama Naših knjig.

I. POVESTI IN ROMANI

Agitator. Roman. Janko Kerstnik. 30

Barvaste črte. Zbirka več kratkih povesti. 35

Bele noči. Mali junak. Romani. Dostojevski. 30

Beli rojaki. Zbirka povesti. Eng. ruskih poljan, v dveh delih. 50

Colomba. Povest po znanem franc. pisatelju Prosperu Me- 65

Gangl. 65

Caraki sel. Jules Verne. Povest z 75

rimci. 75

Četrtek. Napeta povest iz london- 75

skega življenja. 75

Črna smrt. Fr. Ks. Meško. Pre- 75

tesljiva povest. 75

Čujte nas. R. Vrabl. Kratke, zelo 75

podučne zgodbe. 75

Detela, zbrani spisi. 1. zv. Hudi 75

čas, zgod. povest. Blage duše, 75

veseloliga. 75

Detela, Takini so. Zgodovinska 75

povest. — Begunka. Drama v 75

treh dejanjih. 75

Duh v Kenterville. Angl. prav- 75

ljica. 75

Duška. Roman. Prvi del. 75

Dve sliki. Fr. Ks. Meško. Dve 75

povesti s podeželskega življenja 75

Fabijola, ali cerkev v katekom- 75

bah. Povest iz rimskih časov. 75

Furij. Burna novela iz mladenič- 75

vega življenja. 75

Glad. Knut Hamsun. Roman. 75

Gladiatorji. Zgod. roman iz 1. 70

po Krist. 2 zvezka skupaj. 150

Golobovi. Novela s podeželskega 125

življenja. 125

Gospodarica sveta. Avanturisti- 60

čen roman. 60

Gozdarjev sin. F. S. Finžgar. Po- 30

vest slov. mladeniča. 30

Homerjeva Ilijada. Fr. Omerza. 45

Starogrška pravljica. 45

Igralec. F. M. Dostojevski. Ro- 75

man iz spominov mladeniča. 75

Ivan Cankar, Zbrani spisi. 2. zv. 250

Izdajavec. F. V. Slemenik. Zgo- 45

dovinska povest iz turških časov 45

Iz modernega sveta. F. S. Finž- 150

gar. Napet roman iz delav. živ- 150

ljenja. 150

Kratke povesti. 1.00

Izlet g. Broučka v XV. stoletje. 50

Svatopluk Čeh. 50

Iz življenja za življenje. Kratke, 20

poučne povesti. 20

Jagode. J. Stritar. Knjiga za od- 50

lo mladino. 50

Jaroslav. Češka narodna pravljica. 30

Jernač Zmagovaj. H. Sienkie- 35

wicz. Poljska povest. Med pla- 35

zovi. Povest tirolskega gorske- 35

ga župnika. 35

Juan Miseric. P. L. Coloma. Špan- 50

ska povest. 50

Junakinja iz Štajra. Povest iz bo- 150

ja med katol. in prot. vero. 150

Jutranja zvezda. H. Rider Hag- 1.00

gard. Roman. 1.00

Jurčičevi zbrani spisi. Vsak zve- 1.00

zek po 1.00

1. zvezek: Narodne pravljice 1.00

in pripovedke. — Spomini na 1.00

deda. — Jurij Kozjak. — Je- 1.00

senska noč med slovenskimi 1.00

polharji. — Domen. — Dva pri- 1.00

ateljati. 1.00

2. zvezek: Jurij Kobila. — Ti- 1.00

hotapec. — Urban Smukova 1.00

ženitev. — Kloštrski žolnir. — 1.00

Grad Rojnice. — Golida. 1.00

3. zvezek: Deseti brat. — 1.00

Nemški valpet. 1.00

4. zvezek: Cvrt in sad. — Hči 1.00

mešnega sodnika. — Kozlovska 1.00

sodba v Višnji gori. — Dva brata. 1.00

5. zvezek: Sosedov sin. — Sin 1.00

kmetskega cesarja. — Med dva 1.00

stoloma. 1.00

6. zvezek: Doktor Zober. — 1.00

Tugomer. 1.00

7. zvezek: Lepa Vida. — Li- 1.00

pe. — Pipa tobaka. — Moč in 1.00

pravica. — V Vojni krajini. — 1.00

Pravda med bratoma. 1.00

8. zvezek: Ivan Erazem Ta- 1.00

tenbach. — Bojimo se te. — Čri- 1.00

tica iz življenja političnega agi- 1.00

tatorja. — Teležja pečenka. — 1.00

Šest parov klobas. — Po tobaku 1.00

smrdiš. — Ženitev in nevoščil- 1.00

nosti. — Andreja Pakja Spomi- 1.00

ni starega Slovence. 1.00

9. zvezek: Rokovnjači. — Ka- 1.00

ko je Kotarjev Peter pokoro 1.00

in učitelj. — Veronika Deseniška. 1.00

10. zvezek: Slovenski svetec 1.00

Ponarejeni bankovci. 1.00

Delal, ko je krompir kradel. — 1.00

Kapetanova hči. A. S. Puškin. 1.00

Ruska povest. 1.00

Kazan, volčji pes. J. O. Curwood. 1.00

Kanadski roman. 1.00

Kmočki punt. Avg. Senoa. Povest 95

iz časov tlačanstva kmetov. 95

Knezova knjižnica. 1. zvez. Ant. 1.00

Knezova ustanova. — Gospod 1.00

Lisec. — Ženitev Ferdulfa, voj- 1.00

vode. 1.00

Kralj gora. Edm. About. Fran- 1.00

coska povest. 1.00

Kresalo duhov. P. A. Sheehan. 1.00

Roman iz irskega življenja. 1.00

Krištof Dimas. J. London. Povest 1.00

iz burnega življenja iskalcev 1.00

zlata v Alaski. 1.00

Krištof Dimas spisi. Vsak zvezek 65

1. zvezek